НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

2026 IX

НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

www.1212.mn

НИЙСЛЭЛИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ГАЗАР

АГУУЛГА

	Нийгэм, эдийн засгийн үзүүлэлтүүд, 2024-2026 он	4
	Нийгэм, эдийн засгийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр	4
I	Эрүүл мэнд	6
II	Гэмт хэрэг	10
III	Төсөв	13
IV	Хэрэглээний үнэ	17
V	Мал аж, ахуй	22
VI	Аж үйлдвэр	25
VII	Хотын нийтийн аж ахуй	30
VIII	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол	32

ХҮСНЭГТ 1. НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Үзүүлэлт		Хэмжих нэгж	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX
Шинээр төрсөн хүүхэд		Хүн	23 539 ↓9.4	22 226 ↓5.6	22 083 ↓0.6
Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид		Хүн	14 629 ↓12.4	30 372 ↑2.1**	20 961 ↓31.0
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг		Тоо	22 941 ↑48.0	26 679 ↑16.3	28 594 ↑7.2
Хэрэглээний үнийн индекс, (сарын өөрчлөлт)		Хувь	0.1 ↓0.2	0.1 =	0.4 ↑0.3
Гадаад валютын нэрлэсэн ханш (сарын дундаж)	Доллар (АНУ)	Төгрөг	3 381 ↓2.5	3 594 ↑6.3	3 595 ↑0.02
	Юань (БНХАУ)	Төгрөг	478 ↓0.6	504 ↑5.4	536 ↑6.3
	Рубль (ОХУ)	Төгрөг	37 ↑2.8	44 ↑18.9	42 ↓4.5
Нийслэлийн төсвийн орлого		Тэрбум төгрөг	2 020.1 ↑40.2	2 669.8 ↑32.2	2 940.5 ↑10.1
Нийслэлийн төсвийн зарлага		Тэрбум төгрөг	2 931.2 ↑86.6	3 803.7 ↑29.8	3 281.4 ↓13.7
Агаарын дундаж температур		^{0}C	10.6	10.7	11.3

** дахин их
↓ эерэг өөрчлөлт
↑ сөрөг өөрчлөлт
= өөрчлөлтгүй

ХҮСНЭГТ 2. НИЙСЛЭЛИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, дүүргээр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2025 I-IX					2026 I-IX				
		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага		Хотын дундаж	Хамгийн өндөр		Хамгийн бага	
Хүн амын нягтрал /нэг км^2 талбайд ногдох хүн/	Тоо	357	БГД	8 797	НД	59	356	БГД	8 637	НД	59
			ЧД	1 490	БНД	47		ЧД	1 446	БНД	47
			СБД	688	БХД	32		СБД	677	БХД	30
Нялхсын нас баралт /амьд төрсөн 1 000 хүүхдэд/	0\00*	15	БХД	21	СБД	12	13	БНД	20	ХУД	8
			БНД	18	ЧД	12		НД	17	БГД	6
			СБД	12	ХУД	8		ЧД	14	БХД	-
10 000 хүн тутмаас халдварт өвчнөөр өвчлөгчид	0\000	183	БЗД	204	СХД	129	125	БНД	208	ХУД	76
			БНД	170	НД	65		БЗД	124	НД	72
			ХУД	155	БХД	56		СБД	102	БХД	14
Төсвийн орлого, зарлагын харьцаа зарлага=100	хувь	70	БЗД	108	НД	81	90	ХУД	401	НД	78
			ХУД	103	БХД	74		СБД	367	БНД	73
			СБД	103	БНД	22		БГД	303	БХД	23
16-аас дээш насны 10 000 хүнд ногдох гэмт хэрэг	тоо	241	СБД	395	БНД	142	258	СБД	431	НД	164
			ЧД	344	НД	83		ЧД	329	БНД	152
			ХУД	259	БХД	80		БГД	317	БХД	76

Товчилсон нэр	Дүүрэг
БНД	Багануур
БХД	Багахангай
БГД	Баянгол
БЗД	Баянзүрх
НД	Налайх
СХД	Сонгинохайрхан
СБД	Сүхбаатар
ХУД	Хан-Уул
ЧД	Чингэлтэй

I. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V, VI, VII … г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI ... г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав).

II. Дараах тэмдэглэгээг ашиглав.

...	мэдээлэл байхгүй
0.0	маш бага тоо
-	гүйцэтгэл байхгүй
*	урьдчилсан гүйцэтгэл
**	дахин их
1/x**	дахин бага
#	тухайн сар
1	оны эцэст
|	харьцуулагдахгүй
=	өөрчлөлтгүй

III. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ

мянга	=1000
сая	$=10^6$
тэрбум	$=10^9$
их наяд	$=10^{12}$
мян.	мянга
%	хувь
мм	миллиметр
см	сантиметр
дм	дециметр
м	метр
км	километр
$м^2$	метр квадрат
$дм^2$	дециметр квадрат
$км^2$	километр квадрат
$м^3$	метр куб
га	гектар
мл	миллилитр
л	литр
г	грамм
кг	килограмм
цн	центнер
т	тонн
вт	ватт
квт.ц	киловатт цаг
кал	калори
ккал	килокалори
гкал	гигакалори($=10^9$ калори)
с	секунд
мин	минут
мкг/м3	микрограмм метр куб
м/с	метр секунд
ш	ширхэг
х.д.х	хэвлэлийн даралтат хуудас

Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

IV. Та өөрийн гар утасны камераар доорх QR уншуулж танилцуулга үзэх боломжтой.
/Жич: Интернэтэд холбогдсон байх ёстой/

ЭРҮҮЛ МЭНД

2026 оны эхний 9 сард 21843 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 177 (0.8%) төрөлтөөр буурчээ.

Нийслэлийн хэмжээнд 2026 оны эхний 9 сард 21843 эх амаржсан нь өмнөх оны мөн үеэс 177(0.8%) төрөлтөөр буурсан байна. Нийт төрөлтийн 11366 (52.0%) нь НЭМГ-ын харьяа эмнэлэгт, 10477 (48.0%) нь нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж буй ЭМЯ-ны харьяа улс болон хувийн хэвшлийн эмнэлэгт амаржсан байна. Нийт амаржсан эхчүүдийн 0.3 хувийг гэрийн төрөлт эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 3. ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, жил бүрийн эхний 9 сард

Үзүүлэлт	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	2026 I-IX / 2025 I-IX	
				зөрүү	хувь
Амаржсан эхийн тоо	23 321	22 020	21 843	-177	-0.8
Гэрийн төрөлт	66	59	60	1	1.7
Хяналтгүй төрөлт	162	172	146	-26	-15.1
Амьд төрсөн хүүхэд	23 539	22 226	22 083	-143	-0.6
Эхийн эндэгдэл	5	8	4	-4	-50.0
Нэг хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	280	332	288	-44	-13.3
Амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутмаас 1 хүртэл насанд эндсэн хүүхэд	11.9	14.9	13.0	-1.9	-12.8

2026 оны эхний 9 сард 22083 хүүхэд мэндэлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 143 (0.6%) хүүхдээр буурсан байна. Төрсөн нийт хүүхдийн 4176 (18.9%) нь бусад аймгийн харьяат эхчүүдээс мэндэлжээ.

ЗУРАГ 1. АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, дүүргээр

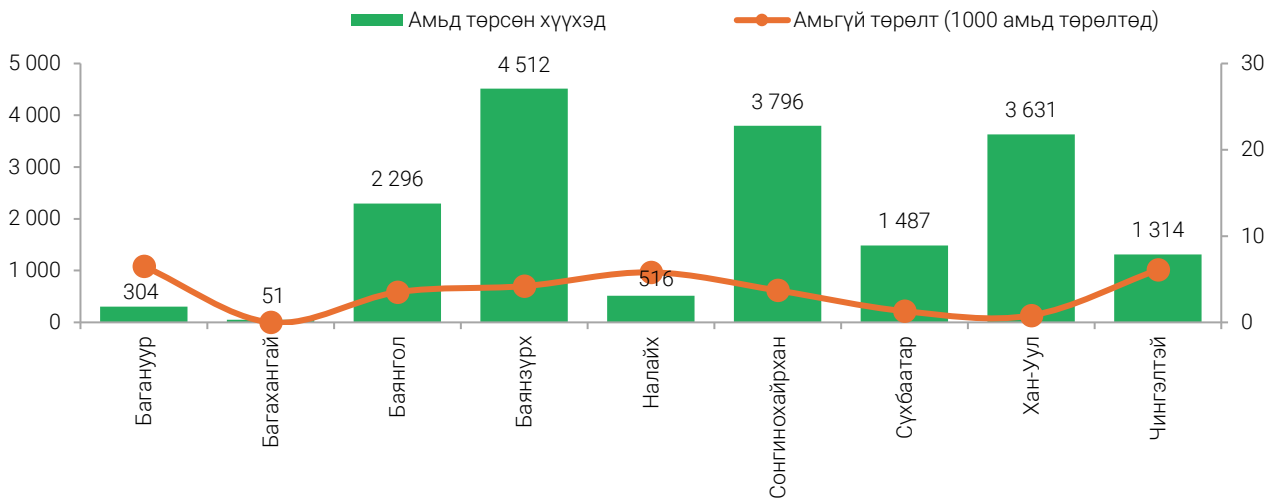

Төрсөн нийт хүүхдийн 11594 (50.6%) нь хүү, 10906(49.4%) нь охин байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 2 ихэр хүүхэд 324, 3 ихэр хүүхэд 6 байна.

Амьгүй төрөлтийн 85 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 33 тохиолдлоор буурсан байна. Амьгүй төрөлт Баянзүрх, Сонгинохайрхан, Чингэлтэй, Налайх, Багануур дүүрэгт хотын дунджаас өндөр байна.

ЗУРАГ 2. ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН (1000 амьд төрөлтөд ногдох)

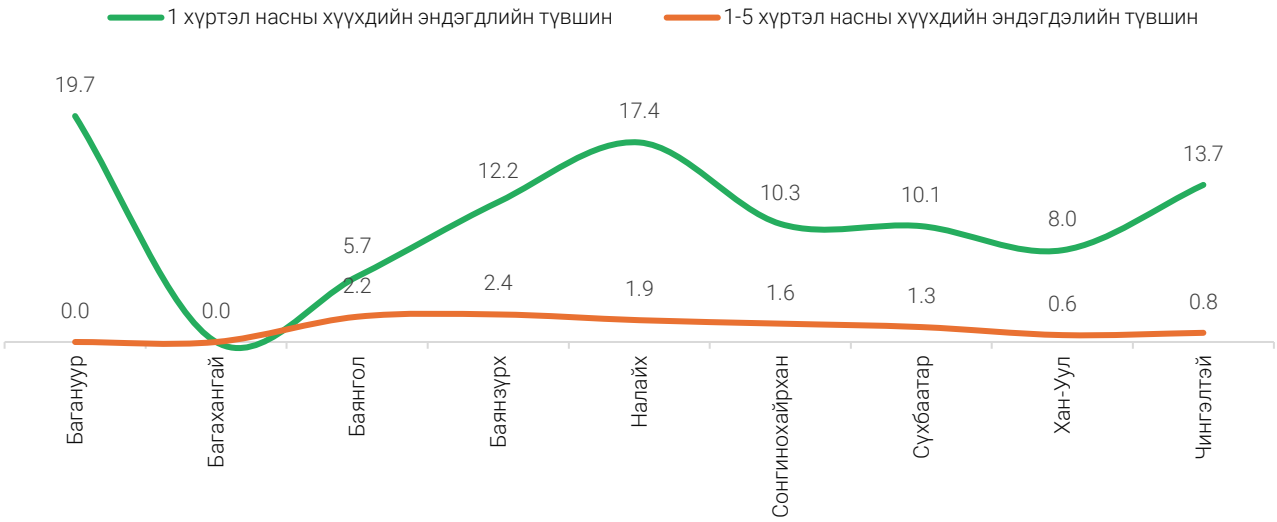

Нийслэлд 2026 оны эхний 9 сард бүртгэгдсэн нялхсын эндэгдлээс Баянзүрх дүүрэгт 55(19.1%) нь, Сонгинохайрхан дүүрэгт 39(13.5%) нь, Хан-Уул дүүрэгт 29(10.1%) нь, Сүхбаатар дүүрэгт 15(5.2%) нь, Баянгол дүүрэгт 13(4.5%) нь, Чингэлтэй дүүрэгт 18(6.3%) нь, Налайх дүүрэгт 9(3.1%), Багануур дүүрэгт 6(2.1%) нь бусад аймгийн харьяат 104(36.1%), Багахангай дүүрэгт бүртгэгдээгүй байна.

Нийслэлд 2026 оны эхний 9 сард 20961 хүн халдварт өвчнөөр өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 9411 (31.0%) хүнээр буурсан байна.

ЗУРАГ 3. ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, сараар

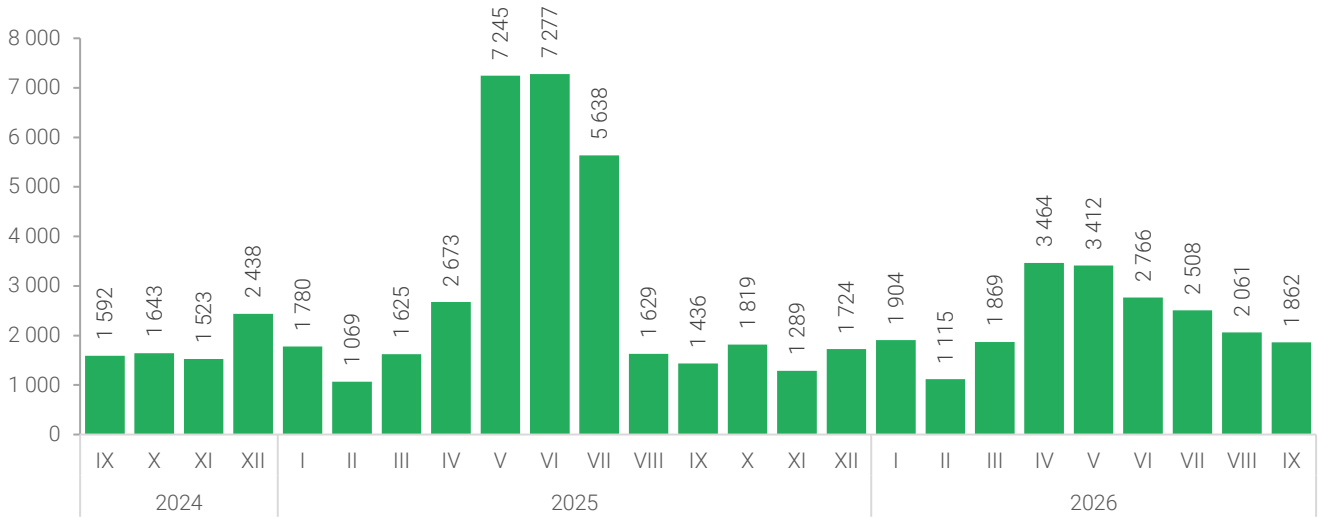

Халдварт өвчнөөр өвчлөгчдийг халдварт өвчний төрлөөр нь авч үзвэл амьсгалын замын цочмог халдварт өвчин 11076 (52.8%), бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин 3708 (17.7%), гэдэсний халдварт өвчин 1602(7.6%), зоонозын халдварт өвчин 100 (0.5%) бусад халдварт өвчин 4475 (21.4%) байна.

ХҮСНЭГТ 4. НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, жил бүрийн эхний 9 сард

Төрөл	Хэмжих нэгж	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	2026 I-IX / 2025 I-IX	
					зөрүү	хувь
НИЙТ	тоо	14 629	30 372	20 961	-9 411	-31.0
	10 000 хүнд	90.4	183.0	125.1	-57.9	
Үүнээс:						
Вируст хепатит	тоо	104	122	86	-36	-29.5
	10 000 хүнд	0.6	0.74	0.51	-0.23	
Цусан суулга	тоо	1 744	911	806	-105	-11.5
	10 000 хүнд	10.8	5.49	4.81	-0.68	
Салхин цэцэг	тоо	4 127	4 792	3 236	- 1 556	-32.5
	10 000 хүнд	25.5	28.88	19.3	-9.58	
Гахай хавдар	тоо	209	66	51	-15	-22.7
	10 000 хүнд	1.3	0.40	0.3	-0.1	
Сальмонеллёз	тоо	363	367	472	105	28.6
	10 000 хүнд	2.2	2.2	2.8	0.6	
Улаан эсэргэнэ	тоо	366	480	421	-59	-12.3
	10 000 хүнд	2.3	2.89	2.51	-0.38	
Хоолны хордлого	тоо	346	606	256	-350	-57.8
	10 000 хүнд	2.1	3.65	1.53	-2.12	
Ёлом	тоо	209	145	105	- 40	-27.6
	10 000 хүнд	1.3	0.87	0.63	-0.24	
Бруцеллёз	тоо	4	4	5	1	25.0
	10 000 хүнд	0.02	0.02	0.03	0.01	
Гар, хөл, амны өвчин	тоо	1 362	871	5 555	4 684	6.4**
	10 000 хүнд	8.4	5.25	33.20	27.95	
Тэмбүү	тоо	2 549	2 051	1 861	- 190	-9.3
	10 000 хүнд	15.7	12.4	11.1	-1.3	
Гонококкт халдвар	тоо	1 117	1 209	1 002	- 207	-17.1
	10 000 хүнд	6.9	7.3	6.0	-1.3	
Трихомониаз	тоо	773	1 013	822	- 191	-18.9
	10 000 хүнд	4.8	6.1	4.9	-1.2	
Сүрьеэ	тоо	960	948	789	- 159	-16.8
	10 000 хүнд	5.9	5.7	4.7	-1.0	
ДОХ	тоо	18	25	23	-2	-8.0
	10 000 хүнд	0.11	0.15	0.14	-0.01	

**дахин их

Ойлголт, тодорхойлолт:

Амьд төрөлт:
Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байсан зэргийг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Нярайн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох):
Тухайн жилд 0-28 хоногтой эндсэн хүүдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох):
Тухайн хугацаанд 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлтөд ногдох):
Тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эхийн эндэгдлийн харьцаа (100000 амьд төрөлтөд ногдох):
Тухайн хугацаанд эндсэн эхийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тооцно.

Эндсэн эх:

Жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэнийг хамруулна.

ГЭМТ ХЭРЭГ

Нийслэлд 28594 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1915 (7.2%) хэргээр өсжээ.

2026 оны эхний 9 сард 28594 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 1915 (7.2%) хэргээр, гэмт хэргийн илрүүлэлт 43.6 хувьтай байгаа нь 6.7 нэгж хувиар тус тус өссөн байна.

Гэмт хэргийн улмаас 5538 хүн гэмтэж осолдон, 532 хүн нас барж, төр ард иргэдэд 660.9 тэрбум төгрөгийн хохирол учруулснаас 185.0 тэрбум (28.0%) төгрөгийг нөхөн төлүүлжээ.

ЗУРАГ 4. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, сараар

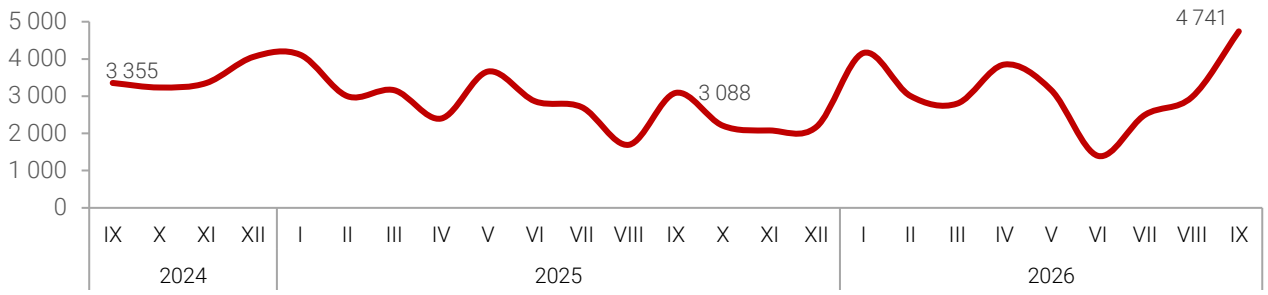

Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 40.7 хувийг залилан, 16.5 хувийг хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг, 17.8 хувийг хулгайн, 5.1 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журмын эсрэг, 1.8 хувийг дээрмийн, 1.1 хувийг хүчин, 1.2 хувийг бусдыг амиа хорлоход хүргэх, 1.3 хувийг бусдын хөрөнгө ашиглах, 0.3 хувийг хүн амь, 14.2 хувийг бусад гэмт хэрэг тус тус эзэлж байна.

ХҮСНЭГТ 5. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар

Төрөл	Гэмт хэргийн тоо			2026 I-IX / 2025 I-IX	
	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	Зөрүү	Хувь
НИЙТ	22 941	26 679	28 594	1 915	7.2
Хүний амь	78	76	90	14	18.4
Хүчин	275	316	375	59	18.7
Дээрэм	389	484	466	-18	-3.7
Хулгай	5 076	4 404	5 362	958	21.8
Залилан	8 369	11 008	11 199	191	1.7
Хүний эрүүл мэндийн халдашгүй байдлын эсрэг	4 088	4 313	4 712	399	9.3
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал ашиглалтын журам зөрчих	896	1 374	1 434	60	4.4
Бусдыг амиа хорлоход хүргэх	297	327	399	72	22.0
Бусдын хөрөнгө ашиглах	448	376	378	2	0.5
Бусад гэмт хэрэг	3 025	4 001	4 032	178	4.4

2026 оны эхний 9 сард 9633 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2981 (44.8%) хүнээр өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 6. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, дүүргээр

Дүүрэг	Бүртгэгдсэн нийт гэмт хэрэг			2026 I-IX / 2025 I-IX	
	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	Зөрүү	Хувь
НИЙТ	22 941	26 679	28 594	1 915	7.2
Багануур	226	281	300	19	1.1
Багахангай	14	25	22	-3	-12.0
Баянгол	3 640	4 273	5 344	1 071	25.1
Баянзүрх	6 692	6 890	6 740	-150	-2.2
Налайх	257	222	446	224	2.0**
Сонгинохайрхан	2 824	3 512	4 480	968	27.6
Сүхбаатар	3 389	3 846	4 163	317	8.2
Хан-Уул	3 521	4 492	4 155	-337	-7.5
Чингэлтэй	2 378	3 138	2 944	-194	-6.2

2026 оны эхний 9 сард бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн 25466 (89.0%) нь хөнгөн хэрэг, 3148 (11.0%) нь хүнд хэрэг байна.

ХҮСНЭГТ 7. ГЭМТ ХЭРЭГ БҮРТГЭГДЭХ ҮЕД СЭЖИГТНЭЭР ТООЦВОЛ ЗОХИХ ЭТГЭЭД НЬ ТОГТООГДООГҮЙ ХЭРГИЙН ТОО, 2026 оны эхний 9 сард

Дүүрэг	Хэрэг бүртгэлтийн хэргийн тоо	Үүнээс: Эрүүгийн хэрэг үүсгэж, яллагдагчаар татсан хэрэг	Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь
НИЙТ	27 405	11 955	43.6
Багануур	260	142	54.6
Багахангай	12	9	75.0
Баянгол	5 227	2 205	42.2
Баянзүрх	6 472	2 899	44.8
Налайх	420	170	40.5
Сонгинохайрхан	4 227	1 853	43.8
Сүхбаатар	4 013	1 737	43.3
Хан-Уул	3 963	1 710	43.1
Чингэлтэй	2 811	1 230	43.8

ЗУРАГ 5. ГЭМТ ХЭРГИЙН ИЛРҮҮЛЭЛТИЙН ХУВЬ, 2026 оны эхний 9 сард

Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн тоо 2026 оны эхний 9 сард 14213 болж, өмнөх оны мөн үеэс 3601 (33.9%) хүнээр өссөн байна.

Нийт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчийн 2220 (15.6%) нь согтуугаар, 1963 (13.8%) нь бүлэглэн үйлдсэн гэмт хэрэг байна. Сэжигтэн, яллагдагчийн 811 (5.7%) нь хүүхэд, 3331 (23.4%) нь эмэгтэйчүүд байна.

ХҮСНЭГТ 8. БҮРТГЭГДСЭН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, дүүргээр

Дүүрэг	Хулгайн гэмт хэргийн тоо, бүгд			Үүнээс: Хувийн өмчийн хулгайн гэмт хэргийн тоо		
	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX
НИЙТ	5 076	4 404	5 362	3 579	3 118	4 163
Багануур	35	42	34	29	27	24
Багахангай	3	5	3	3	5	3
Баянгол	722	666	866	492	461	716
Баянзүрх	1 738	1 190	1 420	1 264	910	1 174
Налайх	29	25	71	26	24	52
Сонгинохайрхан	627	578	874	395	383	603
Сүхбаатар	699	624	776	463	410	559
Хан-Уул	779	867	789	617	645	646
Чингэлтэй	444	407	529	290	255	386

Ойлголт, тодорхойлолт:

Гэмт хэрэг:
Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

16, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг:
Тухайн хугацаанд бүртгэгдсэн нийт гэмт хэргийн тоог 16, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000- аар үржүүлж тооцно.

Хохирогч:
Монгол Улсын "Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай" хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн улмаас амь нас, эрүүл мэнд, бусад эрх, эрх чөлөө, эд хөрөнгийн болон эд хөрөнгийн бус хохирол хүлээсэн хүн, хуулийн этгээдийг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол:
Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч:
Монгол Улсын "Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай" хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСӨВ

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2940.5 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 684.5 тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ.

Нийслэлийн төсвийн нийт орлого 2026 оны эхний 9 сарын байдлаар 2940.5 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 684.5 (18.9%) тэрбум төгрөгөөр дутуу бүрджээ.

Төсвийн нийт орлогын 2544.8 (86.5%) тэрбум төгрөгийг татварын орлого (орлогын албан татвар, хөрөнгийн албан татвар, бусад татвар, төлбөр, хураамж), 395.7 (13.5%) тэрбум төгрөгийг татварын бус орлого тус тус эзэлж байна. 2026 оны эхний 8 сарын байдлаар татварын орлого 2544.8 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 492.8 (16.2%) тэрбум төгрөгөөр, татварын бус орлого 395.7 тэрбум төгрөг болж, төлөвлөснөөс 191.8 (32.6%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу бүрдсэн байна.

Орлогын албан татвар 469.4 (18.0%) тэрбум төгрөг, хөрөнгийн албан татвар 26.1 (11.4%) тэрбум төгрөгөөр тус тус дутуу, бусад татвар, төлбөр, хураамж 2.8 (1.4%) тэрбум төгрөгөөр илүү биелсэн байна.

ЗУРАГ 6. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА

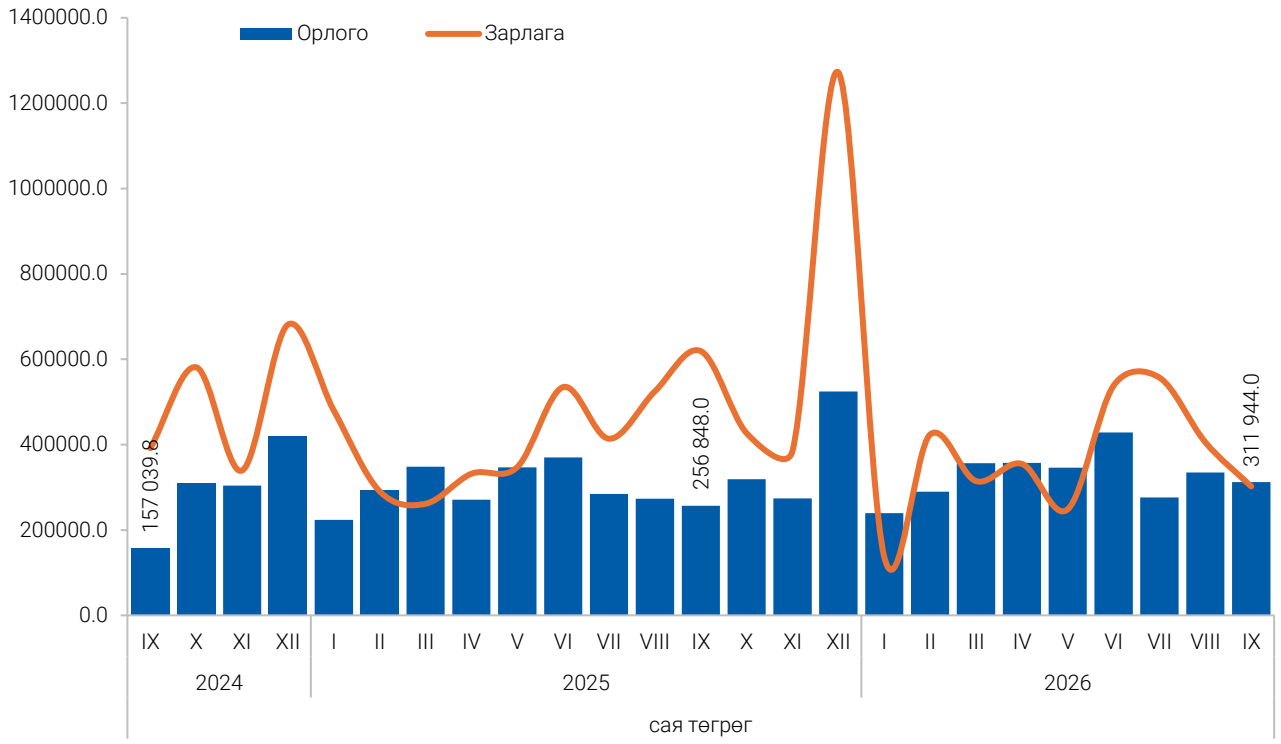

ХҮСНЭГТ 9. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2026 оны эхний 9 сард, дүүргээр

Дүүрэг	Төсвийн орлого			Үүнээс					
				Татварын орлого			Татварын бус орлого		
	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Хувь
	сая төгрөг								
Нийслэлийн дүн	**3 625 091.2**	**2 940 548.1**	**- 18.9**	**3 037 623.9**	**2 544 840.1**	**- 16.2**	**587 467.3**	**395 708.0**	**- 32.6**
Баганууур	21 683.8	19 250.7	- 11.2	17 984.3	15 698.0	- 12.7	3 699.5	3 552.7	- 4.0
Багахангай	2 199.6	2 586.1	17.6	1 695.7	1 906.3	12.4	503.9	679.8	34.9
Баянгол	284 472.6	241 133.6	- 15.2	279 394.3	237 796.4	- 14.9	5 078.3	3 337.2	- 34.3
Баянзүрх	329 982.7	263 918.0	- 20.0	326 976.1	257 100.4	- 21.4	3 006.6	6 817.6	2.3**
Налайх	23 785.4	20 410.9	- 14.2	20 367.3	18 223.4	- 10.5	3 418.1	2 187.5	- 36.0
Сонгинохайрхан	161 718.2	126 325.2	- 21.9	159 065.5	122 245.6	- 23.1	2 652.7	4 079.6	53.8
Сүхбаатар	618 401.3	474 259.2	- 23.3	614 966.2	461 275.0	- 25.0	3 435.1	12 984.2	3.8**
Хан-Уул	508 685.5	431 761.6	- 15.1	503 516.0	424 882.4	- 15.6	5 169.5	6 879.2	33.1
Чингэлтэй	258 658.9	228 162.4	- 11.8	253 930.3	221 669.4	- 12.7	4 728.6	6 493.0	37.3
Хотын шууд	1 415 503.2	1 132 740.4	- 20.0	859 728.2	784 043.2	- 8.8	555 775.0	348 697.2	- 37.3

ХҮСНЭГТ 10. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, 2026 оны эхний 9 сард

Үзүүлэлт	Төлөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Өөрчлөлт	
	сая төгрөг		Дүн	Хувь
Нийт орлого	**3 625 091.2**	**2 940 548.2**	**-684 543.0**	**- 18.9**
Татварын орлого	**3 037 623.9**	**2 544 840.1**	**-492 783.8**	**- 16.2**
Орлогын албан татвар	2 608 864.4	2 139 415.4	-469 449.0	- 18.0
Хувь хүний орлогын албан татвар	1 906 252.5	1 544 962.9	-361 289.6	- 19.0
Цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын	1 483 335.7	1 073 653.8	-409 681.9	- 27.6
Үйл ажиллагааны орлогын	51 693.6	47 762.8	-3 930.8	- 7.6
Хөрөнгийн орлого	137 864.9	145 894.4	8 029.5	5.8
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	87 091.6	98 002.9	10 911.3	12.5
Шууд бус орлого	146 266.7	179 649.0	33 382.3	22.8
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-57 500.0	-57 188.7	311.3	- 0.5
Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	760 11 1.9	651 641.2	-108 470.7	- 14.3
Хөрөнгийн албан татвар	230 131.2	204 004.0	-26 127.2	- 11.4
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татвар	115 085.9	86 887.1	-28 198.8	- 24.5
Бууны албан татвар	349.8	318.0	- 31.8	- 9.1
Авто тээврийн ба өөрөө явагч хэрэгслийн	114 543.3	116 643.9	2 100.6	1.8
Малд ногдуулах албан татвар	152.2	155.0	2.8	1.8
Бусад татвар, төлбөр, хураамж	198 628.3	201 420.7	2 792.4	1.4
Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	84 204.0	69 174.4	-15 029.6	- 17.8
Газрын төлбөр	82 659.3	100 089.7	17 430.4	21.1
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	3 461.3	3 305.3	- 156.0	- 4.5
Бусад татвар	28 303.7	28 851.3	547.6	1.9
Татварын бус орлого	**587 467.3**	**395 708.1**	**-191 759.2**	**- 32.6**
Нийтлэг татварын бус орлого	554 467.3	395 708.1	-158 759.2	- 28.6
Хувьцааны ногдол ашиг	1 400.0	643.8	- 756.2	- 54.0
Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	37 221.4	47 563.4	10 342.0	27.8
Торгуулийн орлого	165 761.3	156 541.9	-9 219.4	- 5.6
Түрээсийн орлого	1 667.9	1 360.7	- 307.2	- 18.4
Хүүгийн орлого	86 642.6	77 291.6	-9 351.0	- 10.8
Бусад орлого	261 774.1	112 306.7	-149 467.4	- 57.1
Өмч хувьчлал	33 000.0	0.0	-33 000.0	I

ЗУРАГ 7. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

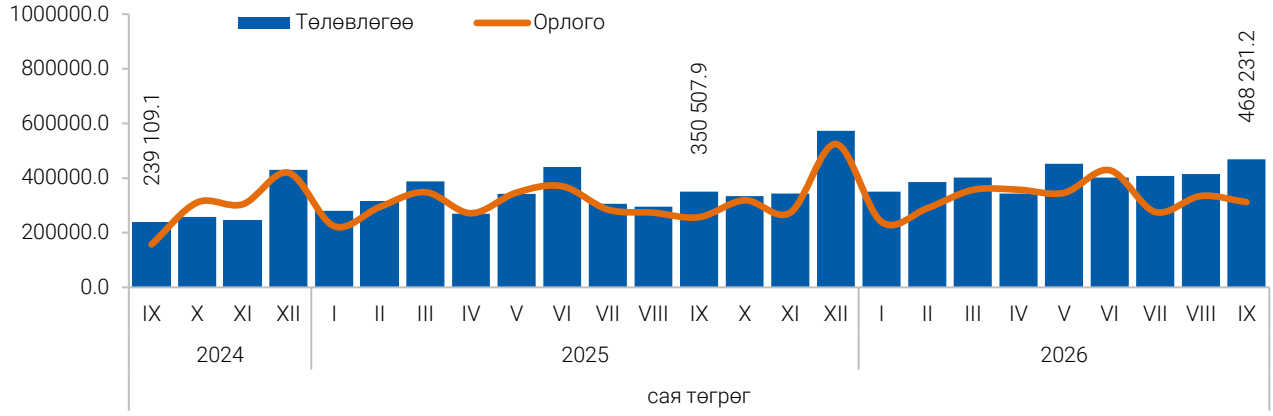

ХҮСНЭГТ 11. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, 2026 оны эхний 9 сард

Үзүүлэлт	Зарлага		Өөрчлөлт	
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Дүн	Хувь
	сая төгрөг			
Нийслэлийн дүн	**3 822 737.2**	**3 281 423.3**	**- 541 313.9**	**-14.2**
Багануур	28 101.6	26 420.3	-1 681.3	- 6.0
Багахангай	13 885.3	11 186.5	-2 698.8	- 19.4
Баянгол	91 868.8	79 479.8	-12 389.0	- 13.5
Баянзүрх	159 068.6	123 716.5	-35 352.1	- 22.2
Налайх	30 248.1	26 315.4	-3 932.7	- 13.0
Сонгинохайрхан	145 455.8	119 023.6	-26 432.2	- 18.2
Сүхбаатар	162 854.6	129 079.3	-33 775.3	- 20.7
Хан-Уул	149 502.7	107 614.4	-41 888.3	- 28.0
Чингэлтэй	116 184.2	89 424.6	-26 759.6	- 23.0
Хотын шууд	2 925 567.5	2 569 162.9	-356 404.6	- 12.2

2026 оны эхний 9 сарын байдлаар нийслэлийн төсвөөс нийслэл, дүүргийн байгууллагуудын төлөвлөсөн үйл ажиллагааны зардлын 3281.4 (85.8%) тэрбум төгрөгийг санхүүжүүлжээ.

Өөрөөр хэлбэл нийслэл, дүүргийн байгууллагууд батлагдсан төсвийнхөө 541.3 (14.2%) тэрбум төгрөгийг зарцуулаагүй байна.

ЗУРАГ 8. НИЙСЛЭЛИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

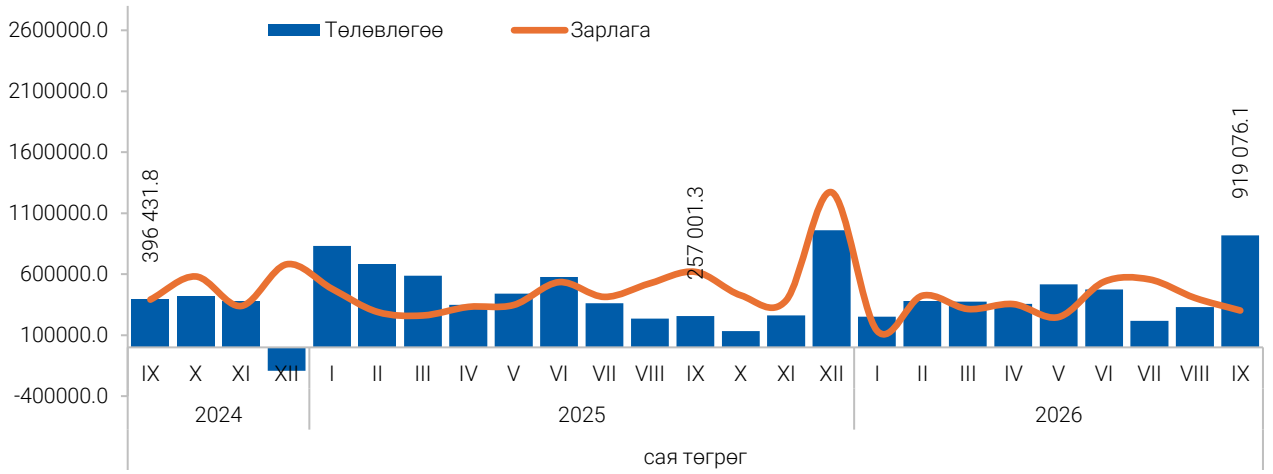

Ойлголт, тодорхойлолт:

Татварын орлого:
Орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын орлого, хөрөнгийн албан татвар, нэмэгдэл өртгийн албан татвар, онцгой албан татвар, тусгай зориулалтын орлого, гадаад үйл ажиллагааны орлого, бусад татвар, төлбөр, хураамжаас бүрдэнэ.

Татварын бус орлого:
Нийтлэг татварын бус орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлого, улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлгээс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого:
Ирээдүйн өв сан, тогтворжуулалтын сан болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнийн индекс өмнөх оны мөн үеэс 11.9 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2026 оны 9 дүгээр сард нийслэлийн хэмжээнд өмнөх оны мөн үеэс 11.9 хувиар, өмнөх сараас 0.4 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 9. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

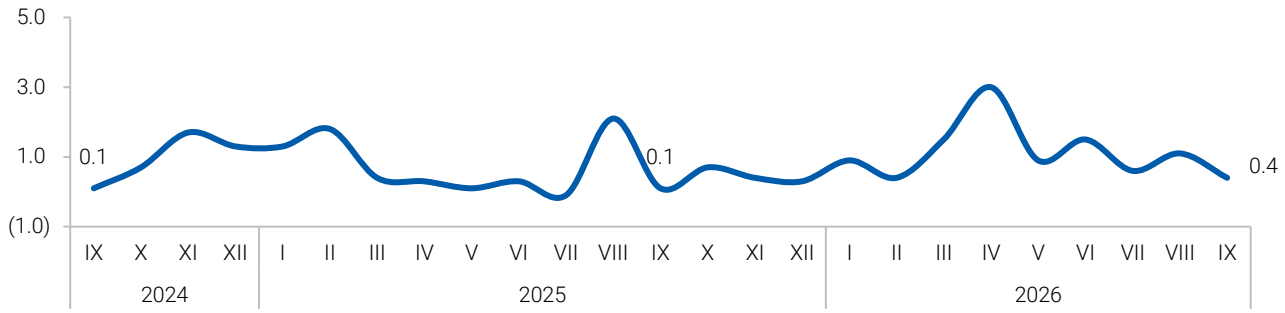

Хэрэглээний үнийн индекс 2026 оны 9 дүгээр сард өмнөх оны мөн үеэс 11.9 хувиар өсөхөд Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа бүлгийн үнэ 19.8 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодис бүлгийн үнэ 15.5 хувь, хувцас бөс бараа гутал бүлгийн үнэ 5.8 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа бүлгийн үнэ 7.5 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний үнэ 7.6 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ бүлгийн үнэ 18.7 хувь, даатал санхүүгийн үйлчилгээний үнэ 23.8 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 9.6 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 12. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, барааны бүлгээр

Бараа үйлчилгээний бүлгийн нэр	2025-IX / 2024-IX	2026-IX / 2025-IX	2026-IX / 2025-XII	2026-IX / 2026-VIII
	Хувь			
Ерөнхий индекс	9.9	11.9	10.4	0.4
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	11.2	19.8	16.7	-1.4
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	7.4	15.5	11.4	1.9
Хувцас, бөс бараа, гутал	8.1	5.8	2.8	0.3
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	23.4	6.4	5.9	0.2
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	7.9	7.5	6.5	0.2
Эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ	7.6	7.2	5.9	0.3
Тээвэр	4.8	8.6	9.2	3.2
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	2.4	1.4	1.3	0.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээ	5.4	7.6	5.0	0.0
Боловсролын үйлчилгээ	13.6	18.6	18.6	0.4
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	9.6	18.7	18.0	2.5
Даатгал, санхүүгийн үйлчилгээ	6.1	23.8	23.8	0.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	7.7	9.6	4.4	1.2

2026 оны 9 дүгээр сард үнийн ажиглалт хийхээр хэрэглээний сагсанд сонгогдсон 418 төрлийн бараа, үйлчилгээний үнийг өмнөх сартай харьцуулахад 113 (27.0%) бараа үйлчилгээний үнэ өсөж, 23 (5.5%) бараа үйлчилгээний үнэ буурч, 282 (67.5%) бараа үйлчилгээний үнэ тогтвортой байв.

ЗУРАГ 10. НЭГ ШИРХЭГ ТАЛХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 9 дүгээр сард

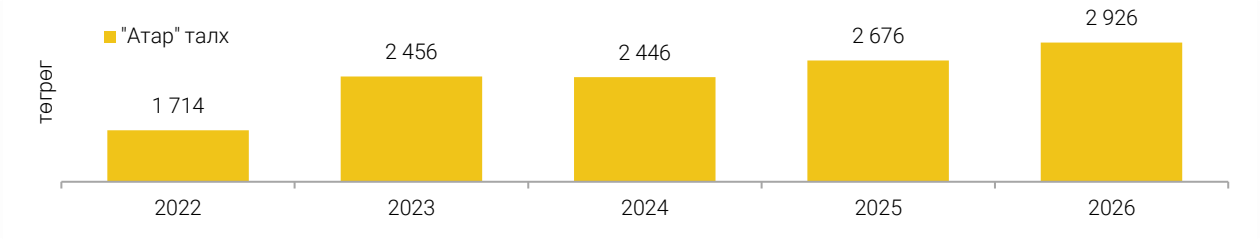

ЗУРАГ 11. НЭГ КИЛОГРАММ САВЛАСАН ГУРИЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 9 дүгээр сард

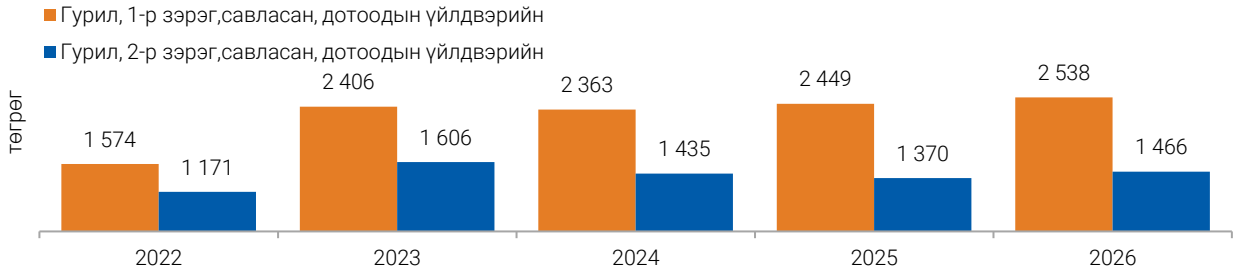

ЗУРАГ 12. НЭГ КИЛОГРАММ ХҮНСНИЙ НОГООНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 9 дүгээр сард

ЗУРАГ 13. **НЭГ ЛИТР ТАРАГ, СҮҮНИЙ ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 9 дүгээр сард**

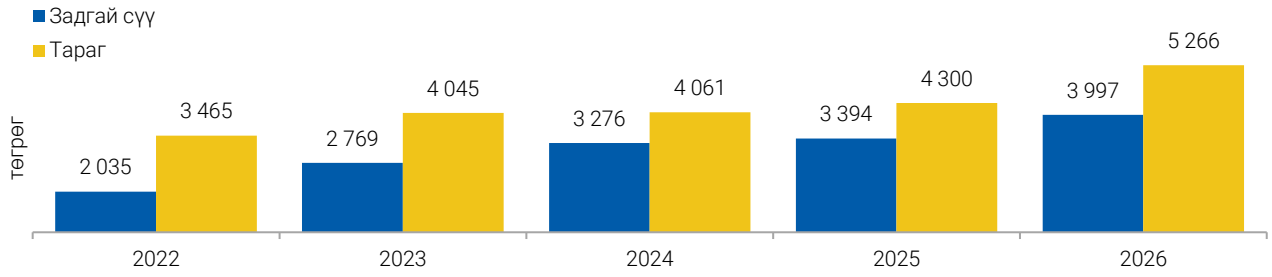

ХҮСНЭГТ 13. **НЭГ КИЛОГРАММ МАХНЫ ЖИЖИГЛЭН ХУДАЛДАХ ДОЛОО ХОНОГИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сараар**

Үхрийн ястай мах												
Он	I	II	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII
төгрөг												
2021	11 614	12 606	12 666	13 853	13 956	14 768	14 793	13 700	13 420	13 277	13 342	13 493
2022	14 059	13 999	14 255	14 532	15 144	15 387	15 119	14 236	13 730	13 562	13 226	13 395
2023	13 610	14 416	15 072	16 747	18 476	20 100	19 040	16 436	16 277	15 688	15 542	15 842
2024	16 436	17 149	17 624	18 126	19 531	18 895	18 533	17 735	18 137	17 864	17 783	18 261
2025	19 073	19 637	19 932	20 064	20 280	21 285	21 524	20 793	20 755	20 810	20 689	21 343
2026	23 570	24 581	26 178	28 911	31 278	33 922	33 304	31 843	31 210			
Хонины ястай мах												
Он	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
төгрөг												
2021	9 034	10 459	10 692	12 318	12 389	12 696	12 440	11 380	10 974	11 006	10 773	10 846
2022	11 530	11 939	12 585	12 620	12 705	12 803	12 358	11 526	11 022	10 238	9 806	9 918
2023	10 545	11 721	12 820	14 062	15 369	16 597	15 288	13 237	12 702	12 006	11 834	12 078
2024	12 923	13 776	13 917	14 628	16 054	16 355	15 294	14 745	14 510	14 245	14 088	14 697
2025	15 560	16 495	17 177	17 458	17 270	17 088	17 005	16 830	16 696	16 675	16 553	16 909
2026	18 179	19 181	21 214	24 968	26 558	27 679	27 627	26 467	26 132			

2026 оны 9 дүгээр сард хүнсний зах, супермаркет, бөөний төвүүдэд жижиглэн худалдаалагдаж буй үхрийн ястай махны үнэ өмнөх сартай харьцуулахад 2.0 хувиар, хонины ястай махны үнэ 1.3 хувиар тус тус буурсан байна.

ЗУРАГ 14. **НЭГ КГ ХОНЬ, ҮХРИЙН МАХНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, 9 дүгээр сард**

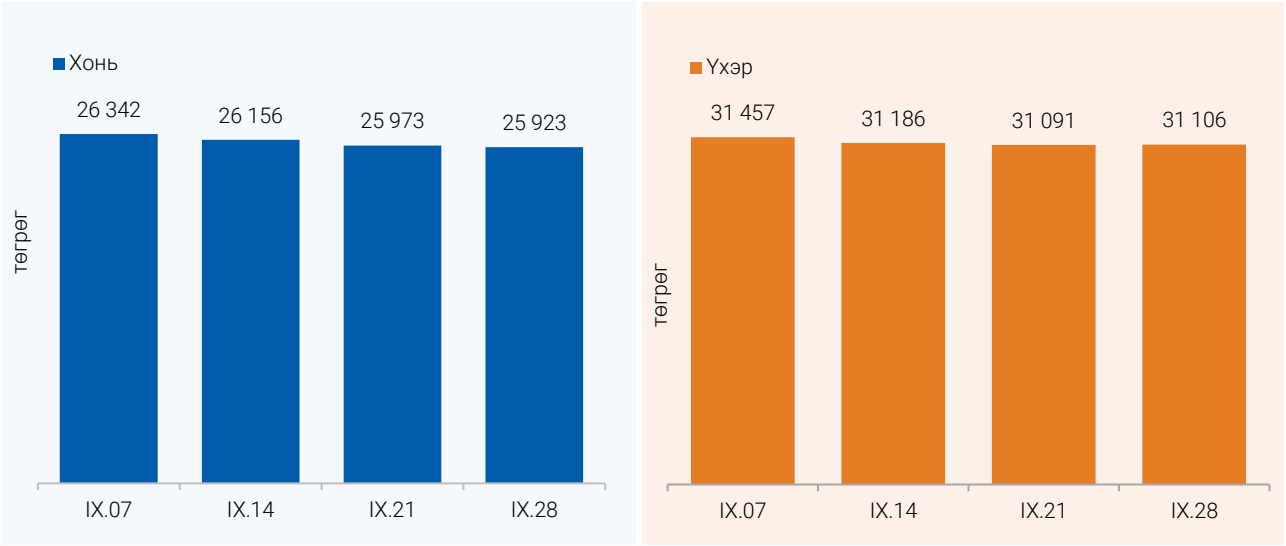

ЗУРАГ 15. НЭГ ЛИТР ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, өөрчлөлт орсон өдрөөр

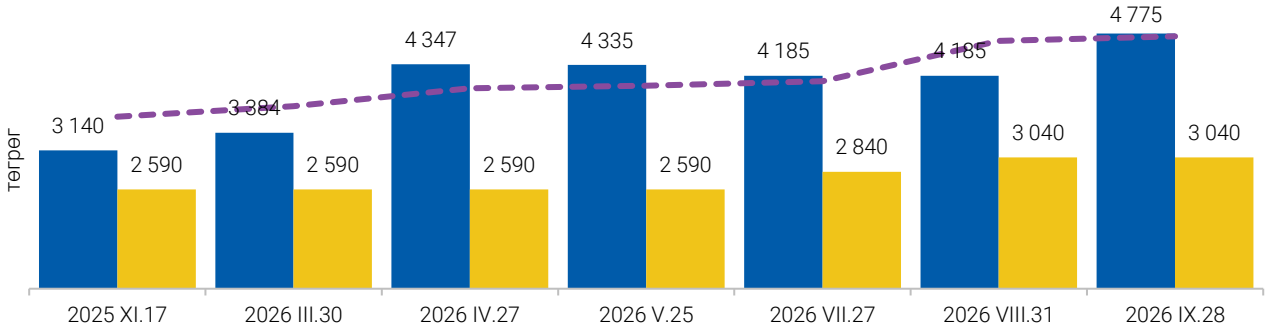

ХҮСНЭГТ 14. ТҮЛШНИЙ ҮНЭ, байршлаар

Байршил	2024.IX.30			2025.IX.29			2026.IX.28			
	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайж-руулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Сайж-руулсан түлш 25 кг	Түлшний мод шуудай (6-7 кг)		Хагас коксон шахмал түлш 25 кг	Сайж-руулсан түлш 25 кг
	Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		Хар мод	Нарс мод		
	төгрөг									
Хүчит шонхор зах	7 500	7 000	3 750	7 500	7 000	3 750	8 500	8 500	5 000	3 750
Сүхбаатар	7 500	7 000	3 750	7 500	7 000	3 750	9 000	9 000	5 000	3 750
Цайз зах	8 500	7 500	3 750	8 000	8 000	3 750	8 000	8 000	5 000	3 750
Хангай зах	7 000	7 000	3 750	7 000	7 000	3 750	8 000	8 000	5 000	3 750
Дундаж үнэ	**7 625**	**7 125**	**3 750**	**7 500**	**7 250**	**3 750**	**8 365**	**8 365**	**5 000**	**3 750**

ХҮСНЭГТ 15. ШАТАХУУНЫ ҮНЭ, төрлөөр

ШТС	2025.IX.29					2026.IX.28				
	Аи 95	Аи 92 евро	Аи 92	Дизель түлш	Газ	Аи 95	Аи 92 евро	Аи 92	Дизель түлш	Газ
	Төгрөг									
Тэс	-	-			-	-	4 950	3 040	4 790	-
Петровис	3 610	-	2 590	2 940	-	4 990	4 960	3 040	4 780	-
Сод монгол	3 610	-	2 590	2 940	-	4 110	3 290	3 040	4 770	-
Шунхлай	3 610	-	2 590	2 940	-	5 180	4 970	3 040	4 760	-
Юнигаз	-	-	-	-	1 950	-	-	-	-	2 450
Дундаж үнэ	**3 610**	**-**	**2 590**	**2 940**	**1 950**	**4 674**	**4 476**	**3 040**	**4 775**	**2 450**

ЗУРАГ 16. АМ.ДОЛЛАРЫН ХАНШИЙН САРЫН ДУНДАЖ ХӨДӨЛГӨӨН[1]

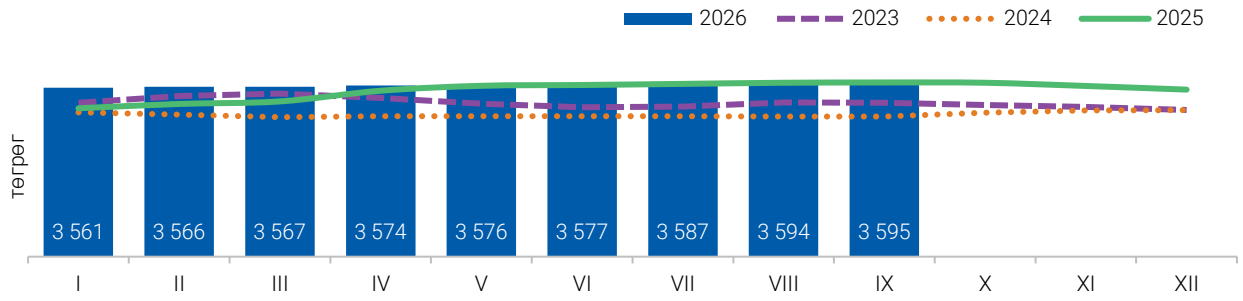

[1] Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн мэдээлэл

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хэрэглээний сагс:
Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин:
Өрхийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувь.

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ):
Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Тооцох аргачлал:
ХҮИ-ийг хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглан, хувиргасан үнийн Ласпейресийн индексийн томьёогоор тооцно. Үүнд:

$$I_{ct}^{L} = \sum \left(\frac{P_{it}}{P_{it-1}}\right)\left(\frac{P_{it-1}}{P_{it-2}}\right)\cdots\left(\frac{P_{i2}}{P_{i1}}\right)\left(\frac{P_{i1}}{P_{i0}}\right)\frac{P_{i0}Q_{i0}}{\sum P_{i0}Q_{i0}}$$

I_{ct}^{L} – t тайлант үеийн Ласдейресийн үнийн индекс
t – Тайлант үе
0 – суурь үе
p_t^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
p_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ
q_0^i – i барааны тайлант үеийн үнэ

ХҮИ-ийн сагсны төлөөлөх чадварыг нэмэгдүүлэх, үнэн зөв байдлыг хангах үүднээс хэрэглээний сагс, жинг 3 жилд нэг удаа шинэчилдэг. Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний сагсыг Улаанбаатар хотод 418 бараа, үйлчилгээ (аймагт 333 бараа, үйлчилгээ)-ээр бүрдүүлж, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны 2023 оны үр дүнгээр жинг тооцон, 2023 оны дундаж үнийн суурьтайгаар 2025 оны 2 дугаар сараас эхлэн тархааж байна.

ХҮИ-ийг тооцохдоо бараа, үйлчилгээний геометр дундаж үнийг ашигласан.

МАЛ АЖ АХУЙ

Нийслэлийн хэмжээнд 2026 оны эхний 9 сарын байдлаар 4361 толгой том мал хорогджээ.

2026 оны эхний 9 сарын байдлаар 4361 толгой том мал зүй бусаар хорогдож, том малын зүй бус хорогдлын 1619 (37.1%) нь хээлтэгч мал байна. Хорогдсон нийт малын 21.9 хувийг адуу, 35.5 хувийг үхэр, 18.2 хувийг хонь, 24.4 хувийг ямаа эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 16. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, дүүргээр

Дүүрэг	2025 I-IX		2026 I-IX		Өөрчлөлт	
	Хорогдсон мал	Хээлтэгч	Хорогдсон мал	Хээлтэгч	Дүн	хувь
	толгой					
Бүгд	1 259	498	4 361	1 619	3 102	3.4**
Багануур	270	79	563	186	293	2.1**
Багахангай	134	11	816	90	682	6.1**
Баянзүрх	243	90	871	408	628	3.6**
Налайх	121	49	1 068	447	947	8.8**
Сонгинохайрхан	283	196	497	358	214	75.6
Хан-Уул	208	73	546	130	338	2.6**

ЗУРАГ 17. ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДЛЫН МЭДЭЭ, сараар

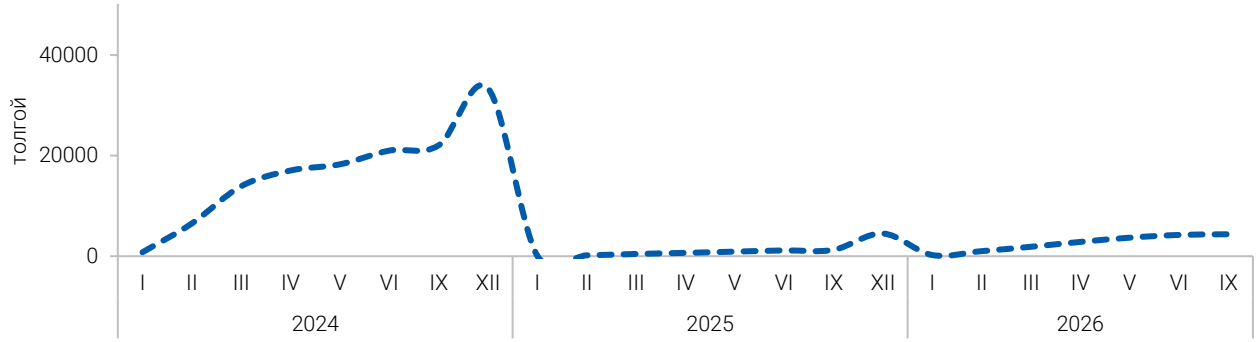

<u>Ойлголт, тодорхойлолт:</u>

<u>Том малын зүй бус хорогдол:</u>
Гэнэтийн аюулаар буюу байгалийн аюулт үзэгдэл, өвчнөөр хорогдсон (халдвартай, халдваргүй) зэрлэг амьтанд идүүлсэн, бариулсан ба бусад шалтгаанаар хорогдсон төл малаас бусад малыг оруулна.

<u>Бэлэн хээлтэгч:</u>
Малын төрөл бүр дэх нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

<u>Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь:</u>
Зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, БОЙЖИЛТ:

Нийслэлийн хэмжээнд төл бойжилт 98.8 хувьтай байна.

Нийслэлийн хэмжээнд 2025 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 200719 толгой хээлтэгч малын 120537 (60.1%) нь 2026 оны эхний 9 сарын байдлаар төллөсөн байна. Нийт 120537 төл гарсны 1877 төл мал хорогдож, 118660 төл бойжиж, төл бойжилт 98.4 хувьтай байна.

ЗУРАГ 18. **БОЙЖУУЛСАН ТӨЛИЙН ТОО, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар**

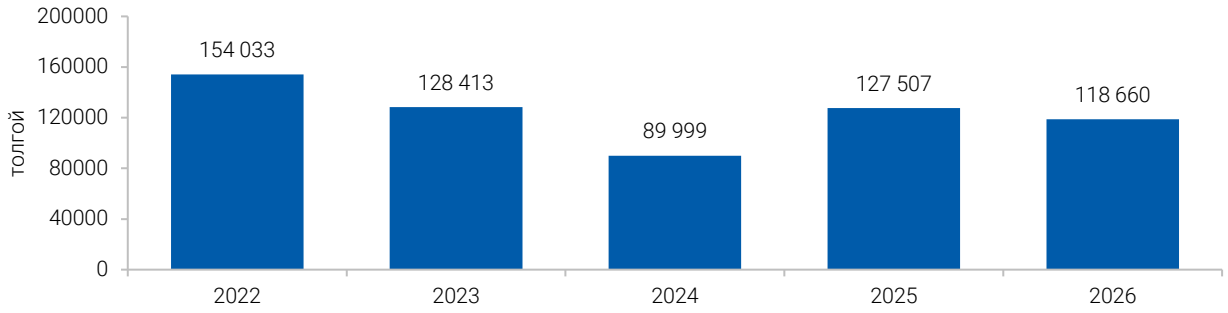

Мал төллөлтийн мэдээг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төллөсөн хээлтэгч 8552 (6.6%) толгойгоор, бойжсон төл 8847 (6.9%) толгойгоор тус тус буурсан байна. Бойжуулсан нийт төлийн 14.5 хувийг унага, 23.7 хувийг тугал, 35.9 хувийг хурга, 25.9 хувийг ишиг эзэлжээ.

ХҮСНЭГТ 17. **МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, эх малын төрлөөр, жилийн бүрийн эхний 9 сарын байдлаар**

Эх малын төрөл	Оны эхний хээлтэгч		Хорогдсон хээлтэгч		Төллөсөн хээлтэгч	
	2025	2026	2025 I-IX	2026 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX
	толгой					
Бүгд	**206 465**	**200 719**	**498**	**1 619**	**129 089**	**120 537**
Гүү	35 901	39 358	101	342	15 033	17 387
Үнээ	46 801	49 231	120	726	26 855	28 721
Ингэ	32	27	-	-	13	1
Эм хонь	71 300	64 836	127	266	50 321	43 131
Эм ямаа	52 431	47 267	150	285	36 867	31 297

Эм хонины 43131 толгой буюу 66.5 хувь, эм ямааны 31297 толгой буюу 66.2 хувь, үнээний 28721 толгой буюу 58.3 хувь, гүүний 17387 толгой буюу 44.2 хувь, ингэний 1 толгой буюу 3.7 хувь нь тус тус төллөсөн байна.

ХҮСНЭГТ 18. **ТӨЛ БОЙЖИЛТ, дүүргээр, эхний 9 сарын байдлаар**

Дүүрэг	Төллөсөн хээлтэгч	Гарсан төл	Хорогдсон төл	Бойжсон төл	Төл Бойжилт
	толгой				
Дүн	**120 537**	**120 537**	**1 877**	**118 660**	**98.4**
Багануур	55 685	55 685	530	55 155	99.0
Багахангай	10 736	10 736	426	10 310	96.0
Баянзүрх	10 338	10 338	288	10 050	97.2
Налайх	6 959	6 959	103	6 856	98.5
Сонгинохайрхан	16 376	16 376	300	16 076	98.2
Хан-Уул	20 443	20 443	230	20 213	98.9

ХҮСНЭГТ 19. ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, эхний 9 сарын байдлаар

Үзүүлэлт	2024	2025	2026					
				Ботго	Унага	Тугал	Хурга	Ишиг
	толгой							
Гарсан төл	94 235	129 089	120 537	1	17 387	28 721	43 131	31 297
Бойжсон төл	89 999	127 507	118 660	1	17 224	28 147	42 540	30 748
Хорогдсон төл	4 236	1 582	1 877	-	163	574	591	549
Бойжилтын хувь	**95.5**	**98.8**	**98.4**	**100.0**	**99.1**	**98.0**	**98.6**	**98.2**

Ойлголт, тодорхойлолт:

Төллөлтийн хувь:
Төллөсөн хээлтэгчийн тоог оны эхний хээлтэгчийн тоонд харьцуулж тооцно.

Төл бойжилтын хувь:
Бойжуулсан төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулж тооцно.

АЖ ҮЙЛДВЭР

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл өмнөх оны мөн үеэс 60.8 хувиар өслөө.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2026 оны эхний 9 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 32.6 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 12.3 (60.8%) их наяд төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхайн олборлолт 11.3 (83.2%) их наяд төгрөг, боловсруулах үйлдвэрлэл 876.6 (18.0%) тэрбум төгрөг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 195.2 (11.2%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ХҮСНЭГТ 20. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2025		2026*		Өөрчлөлт	
		IX	I-IX	IX	I-IX	Дүн	Хувь
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр							
Чулуун нүүрс	мян.т	1 817.0	10 190.0	2 283.0	18 323.1	8 133.1	79.8
Хүрэн нүүрс, бөөгнөрөөгүй	мян.т	420.6	3 650.1	482.6	3 767.9	117.8	3.2
Газрын тос	мян.барр	304.3	2 817.6	282.0	2 648.5	- 169.1	- 6.0
Цэвэршүүлээгүй алт	кг	1 183.4	6 075.6	795.5	5 354.0	- 721.6	- 11.9
Хайлуур жонш	мян.т	79.4	644.3	144.2	968.1	323.8	50.3
Мөнгөний баяжмал	т	758.3	8 515.3	624.5	5 250.3	- 3 265.1	- 38.3
Боловсруулах үйлдвэр							
Малын мах	т	6 135.7	26 008.2	6 937.6	19 796.8	- 6 211.4	- 23.9
Хиам	т	983.4	8 557.6	1 150.1	9 593.2	1 035.6	12.1
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	4 552.5	44 548.0	5 005.8	46 958.5	2 410.6	5.4
Гурил	мян.т	10.8	83.7	11.4	82.3	- 1.4	- 1.6
Талх	т	2 550.9	20 495.8	2 455.4	20 570.4	74.6	0.4
Нарийн боов	т	2 323.5	18 354.7	2 249.5	19 415.1	1 060.4	5.8
Гоймон	т	388.5	3 345.7	946.5	3 603.7	258.0	7.7
Цэвэр спирт	мян.л	471.2	4 750.8	415.1	4 580.9	- 169.9	- 3.6
Цагаан архи	мян.л	1 621.8	12 455.3	1 393.0	12 766.0	310.7	2.5
Ус, ундаа, жүүс	сая.л	29.2	308.7	32.6	289.4	- 19.2	- 6.2
Янжуур тамхи	мян.блок	134.2	1 479.7	44.6	699.0	- 780.6	- 52.8
Сүлжмэл эдлэл-ноолуур	мян.ш	29.4	197.5	52.2	256.2	58.7	29.7
Самнасан ноолуур	т	745.2	2 556.3	606.6	2 612.4	56.0	2.2
Угаасан ноолуур	т	166.1	712.4	106.7	673.8	- 38.6	- 5.4
Нүүрсэн шахмал түлш	мян.т	25.3	214.2	34.8	47.9	- 166.3	- 77.6
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж							
Цахилгаан эрчим хүч	сая.квт.цаг	614.7	6 148.1	664.5	6 691.5	543.4	8.8
Дулааны эрчим хүч	мян.гкал	485.4	7 231.4	474.3	7 548.9	317.4	4.4
Усан хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа							
Төвлөрсөн сүлжээгээр цэвэр, бохир ус дамжуулах, түгээх үйлчилгээ (уур, халуун уснаас бусад)	мян.м3	4 828.9	40 878.3	5 005.9	42 758.3	1 880.0	4.6

ХҮСНЭГТ 21. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар

Салбар	Нийт үйлдвэрлэлт			2026* I-IX / 2025 I-IX
	2024 I-IX	2025 I-IX	2026* I-IX	
	сая төгрөг			Хувь
БҮГД	**12 041 577.9**	**20 290 587.8**	**32 631 335.6**	**60.8**
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	**6 130 132.7**	**13 526 879.7**	**24 783 407.8**	**83.2**
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	1 288 657.2	1 784 871.9	3 564 699.0	99.7
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	857 355.8	743 451.6	759 848.0	2.2
Металлын хүдэр олборлолт	3 898 961.8	10 658 312.2	19 880 433.0	86.5
Бусад ашигт малтмал олборлолт	39 977.6	296 473.0	492 820.1	66.2
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	45 180.3	43 770.9	85 607.6	95.6
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	**4 471 007.3**	**4 869 416.3**	**5 746 061.7**	**18.0**
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	2 272 818.2	2 565 192.9	3 036 304.6	18.4
Мах боловсруулах, консервлох	456 859.6	598 002.5	567 746.8	- 5.1
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	42 534.5	44 621.2	58 590.6	31.3
Сүү сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	363 258.7	353 494.5	577 976.8	63.5
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	173 838.8	196 525.9	221 337.2	12.6
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	379 002.4	445 835.8	517 945.7	16.2
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	6 914.9	5 642.7	2 561.7	- 54.6
Ундаа үйлдвэрлэл	850 409.4	921 070.2	1 090 145.7	18.4
Тамхи үйлдвэрлэл	42 113.6	33 184.4	17 082.6	- 48.5
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	790 523.0	709 057.2	946 636.6	33.5
Хувцас үйлдвэрлэл	173 667.4	324 680.0	377 429.4	16.2
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	27 613.4	32 667.9	36 065.1	10.4
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	495.4	1 826.9	1 086.6	- 40.5
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	71 570.3	69 432.9	68 527.2	- 1.3
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	47 246.8	41 556.9	43 102.2	3.7
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	162 396.0	112 028.1	29 959.3	- 73.3
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	249 279.8	273 978.7	458 065.4	67.2
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	71 575.8	72 413.5	77 596.2	7.2
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	87 651.2	96 825.7	104 320.5	7.7
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	208 924.3	230 540.7	225 465.4	- 2.2
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	9625.2	|
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	24 150.4	15 987.1	14 879.1	- 6.9
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 623.3	5 230.4	8 286.8	58.4
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	5 071.5	4 394.1	4 666.1	6.2
Тавилга үйлдвэрлэл	13 348.8	15 054.1	16 204.5	7.6
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	20 892.3	20 742.3	23 951.5	15.5
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	198 045.6	244 622.4	246 807.5	0.9
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	**1 299 556.5**	**1 739 709.8**	**1 934 946.0**	**11.2**
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 299 556.5	1 739 709.8	1 934 946.0	11.2
УС ХАНГАМЖ; СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	**140 881.3**	**154 582.0**	**166 920.0**	**8.0**
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	98 698.3	102 140.8	125 406.8	22.8
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	41 153.3	51 632.0	40 131.2	- 22.3
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	1 029.7	809.3	1 382.1	70.8

* урьдчилсан гүйцэтгэл
** дахин их
| харьцуулагдахгүй

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2026 оны эхний 9 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 24783.4 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 11256.5 (83.2%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд металлын хүдэр олборлолт, бусад ашигт малтмалын олборлолт 66.2 – 86.5 хувиар өссөн нь нөлөөлсөн байна.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 5746.1 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 876.6 (18.0%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 1934.9 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 111.2 (11.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Нийслэлийн аж үйлдвэрийн салбар 2026 оны 9 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 4029.0 тэрбум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт хийснээс уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбар 72.1 хувийг, боловсруулах аж үйлдвэрлэл 22.2 хувийг, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт 5.2 хувийг, ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа 0.5 хувийг тус тус эзэлж байна.

ЗУРАГ 19. **АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар**

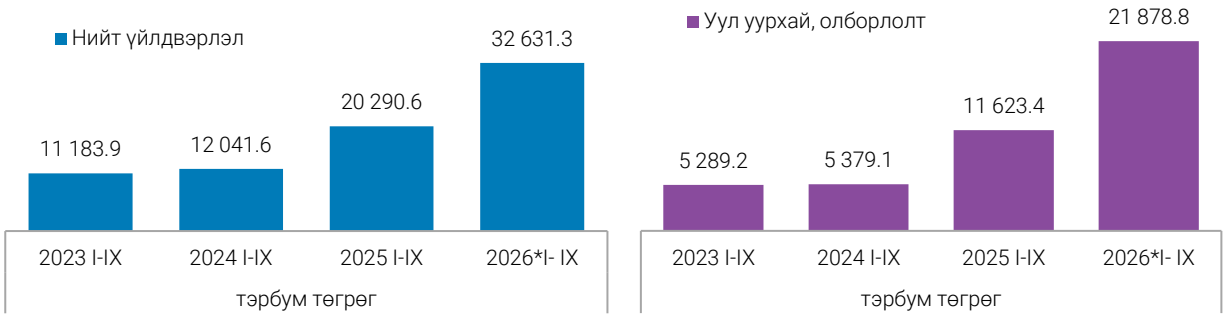

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2026 оны 9 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 38061.8 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 14152.6 (59.2%) тэрбум төгрөгөөр өслөө. Үүнд: уул уурхай, олборлолтын салбарын борлуулалт 13249.7 (81.9%) тэрбум төгрөгөөр, боловсруулах үйлдвэрлэл 687.6 (11.8%) тэрбум төгрөгөөр, цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт салбарын борлуулалт 195.2 (11.2%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Гадаад зах зээлд 2026 оны эхний 9 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 27936.4 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсний 26876.2 тэрбум төгрөг нь уул уурхайн, олборлох салбарын борлуулалт байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний гадаад борлуулалтын 10.2 хувийг нүүрс олборлолтын салбар, 84.2 хувийг металлын хүдэр олборлолтын салбар, 2.7 хувийг газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолтын салбар, 2.9 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолтын салбар эзэлж байна.

* урьдчилсан гүйцэтгэл

ХҮСНЭГТ 22. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар

Салбар	Нийт борлуулалт			2026* I-IX / 2025 I-IX	Экспорт
	2024 I-IX	2025 I-IX	2026* I-IX		
	сая төгрөг			Хувь	
БҮГД	**16 782 433.3**	**23 909 202.1**	**38 061 827.5**	**59.2**	**73.4**
УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОЛТ	**10 080 704.2**	**16 187 245.7**	**29 436 992.6**	**81.9**	**91.3**
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	2 340 760.9	1 770 119.0	3 025 259.4	70.9	90.8
Газрын түүхий тос, байгалийн хий олборлолт	841941.7	708 760.0	717 297.6	1.2	100.0
Металлын хүдэр олборлолт	6 805 528.3	13 034 921.2	24 795 104.0	90.2	91.2
Бусад ашигт малтмал олборлолт	47 293.1	629 674.6	813 724.0	29.2	97.1
Уул уурхайн туслах үйл ажиллагаа	45 180.3	43 770.9	85 607.6	95.6	0.0
БОЛОВСРУУЛАХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ	**5 258 925.4**	**5 830 724.7**	**6 518 341.4**	**11.8**	**16.3**
Хүнсний бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	3 035 398.2	3 535 604.1	3 781 383.9	7.0	6.2
Мах боловсруулах, консервлох	542 098.3	676 342.9	578 489.8	-14.5	39.4
Жимс болон төмс, хүнсний ногоо боловсруулалт, хадгалалт	62 282.7	70 768.1	70 995.6	0.3	0.6
Сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	433 475.8	416 951.6	547 897.1	31.4	0.0
Үр тарианы гурилын болон цардуул, цардууллаг бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	196 369.1	180 534.5	225 514.5	24.9	1.0
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	468 842.2	508 481.3	569 964.3	12.1	0.0
Малын тэжээл үйлдвэрлэл	5 539.4	5 597.7	2 779.4	-50.3	0.0
Ундаа үйлдвэрлэл	1 326 790.6	1 676 928.0	1 785 743.3	6.5	0.2
Тамхи үйлдвэрлэл	44 908.3	29 610.4	15 714.0	-46.9	0.0
Ээрэх, нэхэх, даавуун материал бэлтгэх үйлдвэрлэл	779 261.4	737 072.1	819 037.8	11.1	93.1
Хувцас үйлдвэрлэл	210 416.9	218 009.7	276 695.6	26.9	20.6
Арьс, арьсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	31 663.5	33 690.6	40 926.8	21.5	6.0
Тавилгаас бусад мод болон модон бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, сүрэл, дэрсэн эдлэл үйлдвэрлэл	602.1	1 849.4	1 146.3	-38.0	0.0
Цаас болон цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	80 512.5	87 681.2	87 994.1	0.4	0.0
Хэвлэх, дуу бичлэгийг хувилах, дахин үйлдвэрлэх үйл ажиллагаа	57 090.9	43 550.0	48 829.4	12.1	0.0
Кокс болон газрын түүхий тосны боловсруулсан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	43 350.7	27 867.5	45 728.6	64.1	0.0
Химийн бодис болон химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	287 302.2	323 235.4	544 623.1	68.5	0.0
Үндсэн эмийн бүтээгдэхүүн болон эмийн бэлдмэлийн үйлдвэрлэл	83 637.4	89 419.8	106 094.0	18.6	0.3
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	94 610.5	97 805.7	106 906.4	9.3	0.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	226 307.6	244 938.7	237 467.2	-3.1	0.0
Металл боловсруулах үйлдвэрлэл	0.0	0.0	8195.3		
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад металл бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	28 828.9	31 247.1	19 269.5	-38.3	17.9
Цахилгаан тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	3 480.0	5 365.3	9 515.2	77.3	0.0
Тээврийн хэрэгслийн бусад тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	5 071.5	4 394.1	5 335.6	21.4	0.0
Тавилга үйлдвэрлэл	16 078.4	18 727.4	17 336.3	-7.4	0.0
Бусад боловсруулах үйлдвэрлэл	21 543.3	21 473.6	24 993.5	16.4	0.7
Машин, тоног төхөөрөмжийг угсрах, суурилуулах, холбогдох засвар, үйлчилгээ	208 860.9	279 182.5	321 149.1	15.0	0.0
ЦАХИЛГААН, ХИЙ, УУР, АГААРЖУУЛАЛТ	**1 299 974.4**	**1 739 709.8**	**1 934 946.0**	**11.2**	**0.0**
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	1 299 974.4	1 739 709.8	1 934 946.0	11.2	0.0
УС ХАНГАМЖ, СУВАГЖИЛТЫН СИСТЕМ, ХОГ ХАЯГДАЛ ЗАЙЛУУЛАХ БОЛОН ХҮРЭЭЛЭН БУЙ ОРЧНЫГ ДАХИН СЭРГЭЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА	**142 829.2**	**151 521.9**	**171 547.4**	**13.2**	**0.0**
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	98 698.3	102 094.5	126 204.6	23.6	0.0
Хог хаягдлыг цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах; дахин ашиглах	43 083.3	48 572.7	43 960.8	-9.5	0.0
Хүрээлэн буй орчны бохирдлыг ариутгах, цэвэрлэх, бусад хог хаягдлын менежментийн үйлчилгээ	1 047.5	854.8	1 382.1	61.7	0.0

* урьдчилсан гүйцэтгэл

ЗУРАГ 20. **АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар**

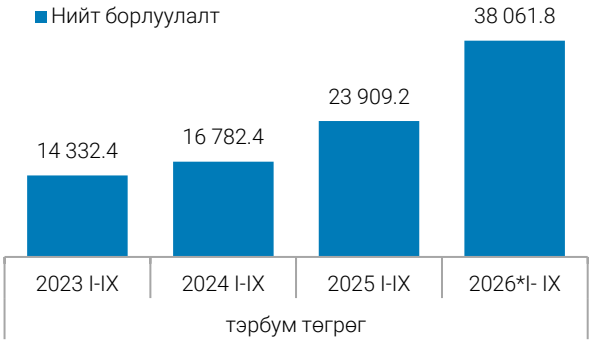

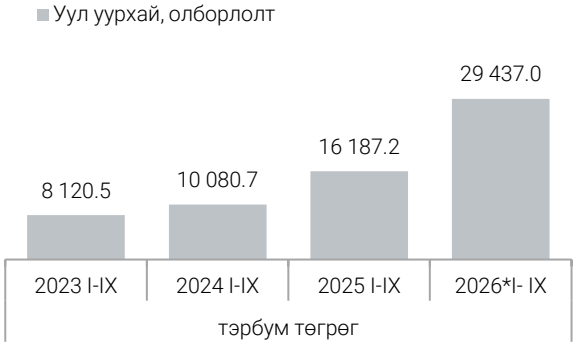

Ойлголт, тодорхойлолт:

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл:
Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн:
Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Аж үйлдвэрийн үйлдвэрлэлийн (биет хэмжээний) индекс:

Аж үйлдвэрийн салбарын гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг сар бүрийн мэдээлэлд хамруулан судалж, Ласпейрсийн биет хэмжээний индексийн томьёог ашиглан тооцно.

Тооцох аргачлал:

Ласпейрсийн биет хэмжээний индексийн томьёо:

Qt- Бүтээгдэхүүний тайлант үеийн биет хэмжээ
Q0- Бүтээгдэхүүний суурь үеийн биет хэмжээ
P0- Бүтээгдэхүүний суурь үеийн үнэ
W0-Жин

$$I_{LQ} = \frac{\sum(Q_t \cdot P_0)}{\sum(Q_0 \cdot P_0)} \cdot 100 = \sum(\frac{Q_t}{Q_0}) \cdot W_0 \cdot 100$$

Ангилал, код:
Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал
Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний нэгдсэн ангилал юм.

ХОТ НИЙТИЙН АЖ АХУЙ

Нийслэлийн хэмжээнд 36.9 сая.м3 (78.9%) цэвэр усыг айл өрхөд, 9.9 сая.м3 (21.1%) цэвэр усыг аж ахуйн нэгжид тус тус борлуулжээ.

2026 оны эхний 9 сард нийт 46.8 сая.м^3 цэвэр ус борлуулж, 62.7 тэрбум төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

ХҮСНЭГТ 23. УС СУВАГ АШИГЛАЛТЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ, үйлчилгээний төрлөөр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	2026 I-IX / 2025 I-IX
Шахсан ус	мянган м^3	47 545.1	49 698.8	49 851.7	0.3
Борлуулсан ус	мянган м^3	39 041.1	39 041.8	46 816.1	19.9
Хүн амд	мянган м^3	30 302.7	30 277.4	36 922.9	21.9
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м^3	8 738.5	8 764.4	9 893.2	12.9
Татан зайлуулсан бохир	мянган м^3	39 178.8	39 497.0	47 543.8	20.4
Хүн амаас	мянган м^3	29 808.5	30 090.2	36 921.9	22.7
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	мянган м^3	9 370.4	9 406.8	10 621.9	12.9
Ус борлуулалтын орлого	сая төгрөг	53 381.3	53 340.4	62 708.4	17.6
Хүн амаас	сая төгрөг	27 326.9	27 151.2	32 738.4	20.6
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	26 054.3	26 189.2	29 970.0	14.4
Сувагжуулалтын орлого	сая төгрөг	42 158.4	42 230.1	49 212.3	16.5
Хүн амаас	сая төгрөг	17 960.8	17 923.3	21 929.1	22.3
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	сая төгрөг	24 197.6	24 306.7	27 283.2	12.2

ЗУРАГ 21. БОРЛУУЛСАН УС

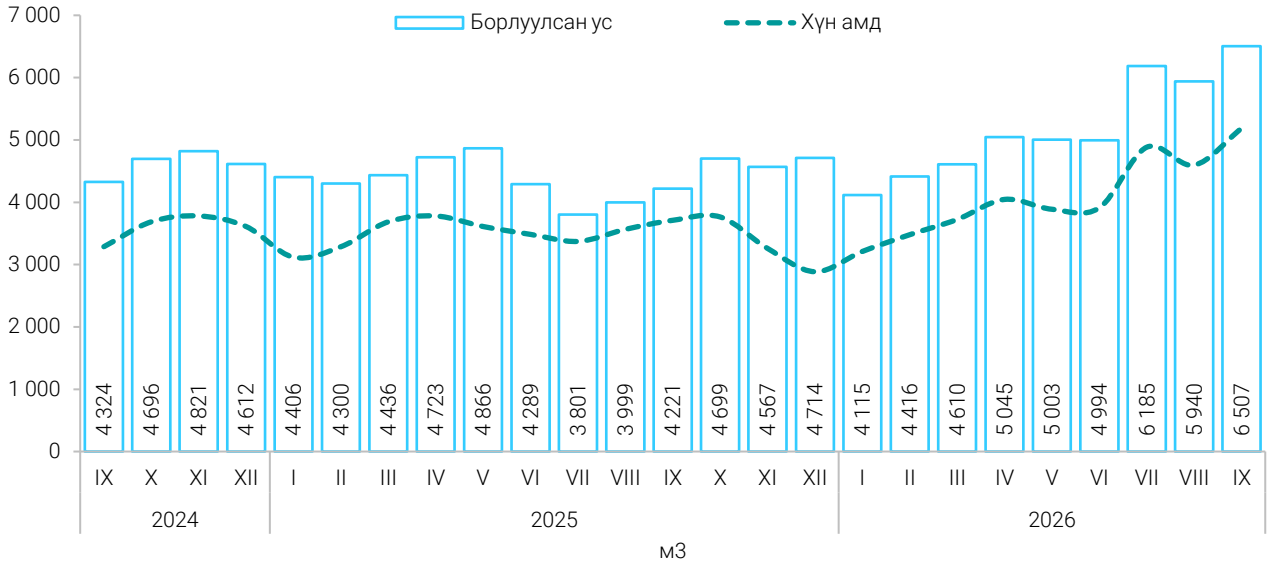

ЗУРАГ 22. ТАТАН ЗАЙЛУУЛСАН БОХИР, сараар

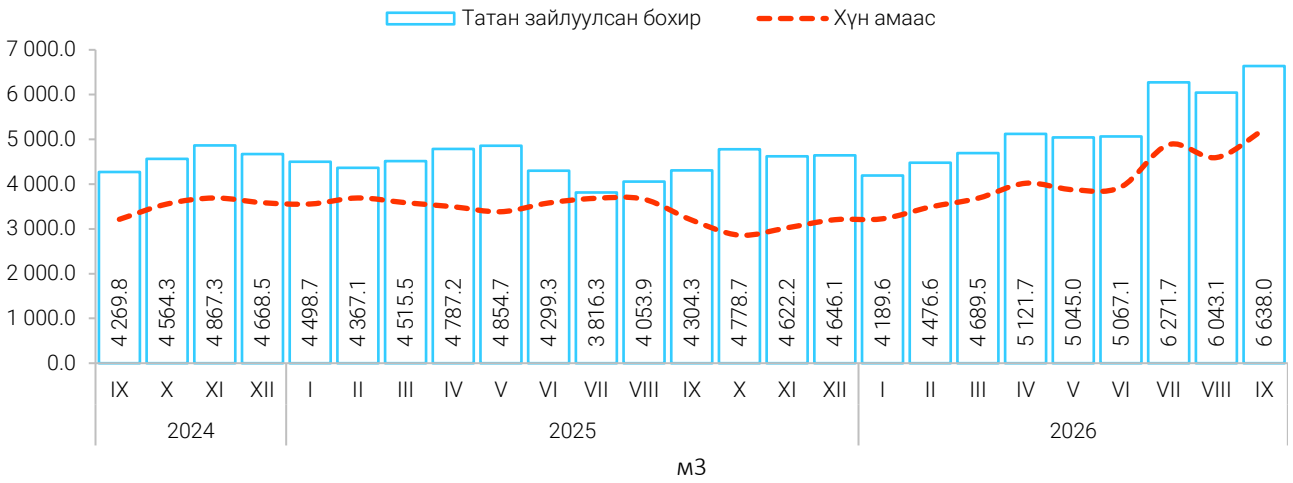

Цэвэрлэх байгууламжаар 55.2 сая.м^3 бохирыг цэвэрлэж, аж ахуйн нэгж, байгууллага, өрхийн 47.5 сая.м^3 бохир шингэнийг татан зайлуулсан байна.

<u>Ойлголт, тодорхойлолт:</u>

<u>Шахсан ус:</u>
Ус хангамжийн эх үүсвэрээс хотын ус хангамжийн төвлөрсөн сүлжээнд нийлүүлсэн усыг хэлнэ.

<u>Борлуулсан ус:</u>

Хотын ус хангамжийн төвлөрсөн системээс хэрэглэгчийн тоолууараар болон ус түгээх байраар дамжуулан борлуулсан усыг хэлнэ.

<u>Татан зайлуулсан бохир:</u>
Ус ариутгах татуургын шугамаар дамжуулан бохир ус цэвэрлэх байгууламжид хүлээн авсан бохир усыг хамруулна.

<u>Сувагжуулалтын орлого:</u>
Хэрэглэгчийн тоолууараар болон бохир зөөврийн авто машинаар дамжуулан ариутгах татуургын системд хүлээн авч татан зайлуулсан үйлчилгээний орлогыг хамааруулна.

ЦАГ УУР, АГААРЫН ЧАНАР, АЮУЛТ ҮЗЭГДЭЛ, ОСОЛ

Нийслэлд 2026 оны 9 дүгээр сард агаарын дундаж хэм 11.3 ^{0}С байв.

Нийслэлийн агаарын дундаж хэм 2026 оны 9 дүгээр сард 11.3 ^{0}С байгаа нь өмнөх оны мөн үеийн дундажтай харьцуулбал 0.6 ^{0}С-аар дулаан байв. Энэ сарын хур тунадасны нийлбэр 29.1 миллиметр, салхины үнэмлэхүй их хурд 15 метр секунд хүрсэн байна.

ХҮСНЭГТ 24. АГААРЫН БОХИРДОЛТ, 2026 оны 9 дүгээр сард

Бодисын нэр		Стандарт хэмжээ	Хэмжилтийн тоо	Хамгийн их хэмжээ	Стандарт хэмжээнээс давсан тохиолдлын тоо	Агаарт байсан дундаж хэмжээ
Хүхэрлэг хий, мг/м^3	SO_2	0.050	358	0.027	-	0.005
Азотын давхар исэл, мг/м^3	NO_2	0.050	401	0.067	10	0.024
Тоосжилт, мг/м^3	PM_{10}	0.100	346	0.233	46	0.054
	$PM_{2.5}$	0.050	396	0.168	20	0.016
Нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, мг/м^3	CO	10.000	445	2.851	-	0.396
Озон, мг/м^3	O_3	0.100	798	0.128	9	0.031

Улаанбаатар хотын агаарын чанарыг гэр хороолол, автозам, орон сууцны хороолол, үйлдвэрийн бүс орчмын 19 цэгт агаар бохирдуулах бодис болох хүхэрлэг хий (SO2), азотын давхар исэл (NO2), PM2.5, PM10 тоосонцор, нүүрстөрөгчийн дутуу исэл (CO), озон (O3) болон цаг уурын үзүүлэлтүүдийг тасралтгүй хэмжилтийн автомат анализатороор тодорхойлж байна.

Улаанбаатар хотын агаар бохирдуулах бодисын 2026 оны 9 дүгээр сарын дундаж агууламжийг өмнөх оны мөн үеийн сарын дундаж агууламжтай харьцуулахад PM10 тоосонцор 0.026 мг/м3-ээр, хүхэрлэг хий (SO2) нь 0.003 мг/м3-ээр, нүүрстөрөгчийн дутуу исэл 0.156 мг/м3-ээр, озон 0.008 мг/м3-ээр тус тус бага байна.

ЗУРАГ 23. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ ХҮХЭРЛЭГ ХИЙН АГУУЛАМЖ, 14 станцын дундаж, сараар

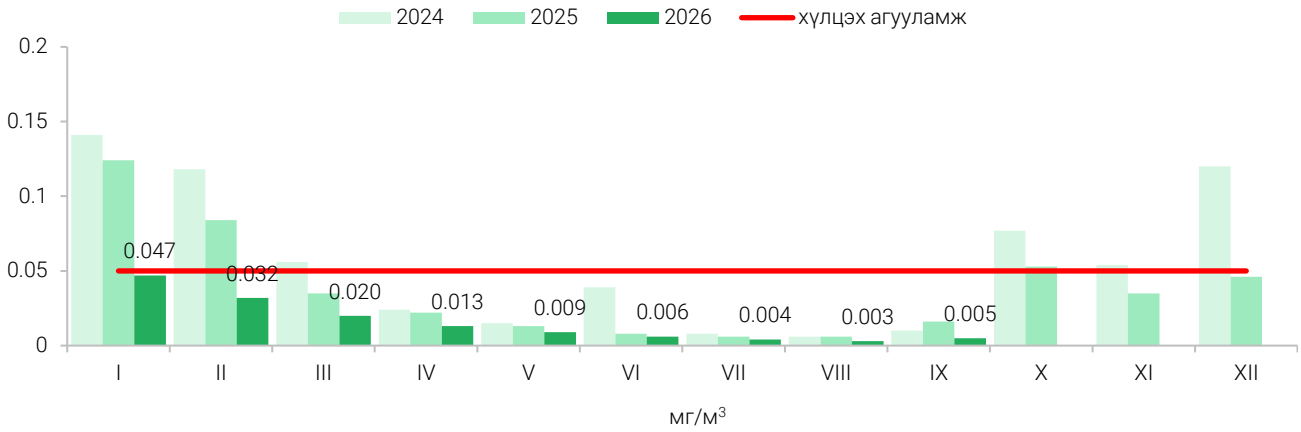

ЗУРАГ 24. **УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ АЗОТЫН ДАВХАР ИСЛИЙН АГУУЛАМЖ, 16 станцын дундаж, сараар**

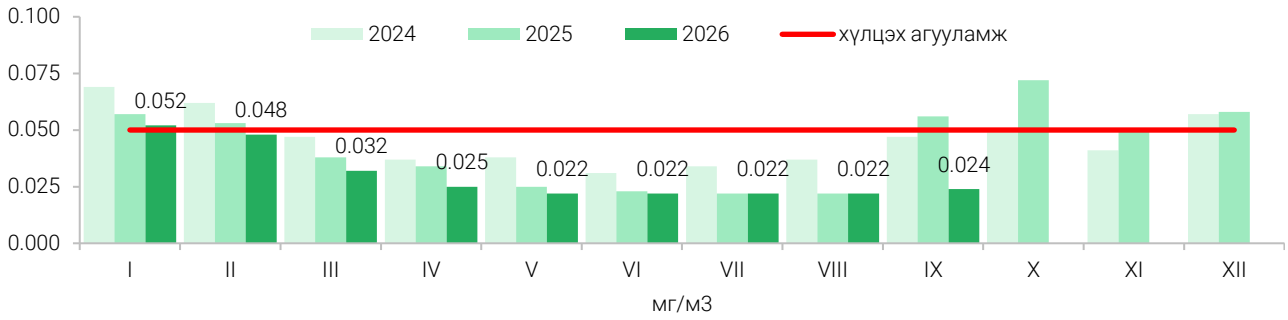

ЗУРАГ 25. **УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ 10 МИКРОНООС БАГА ХЭМЖЭЭТЭЙ ТООСНЫ АГУУЛАМЖ, 16 станцын дундаж**

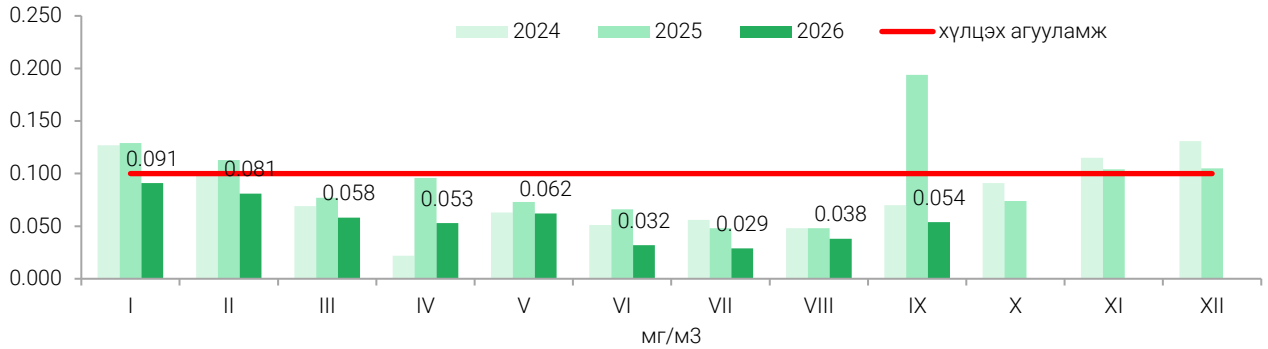

ХҮСНЭГТ 25. **УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН АГУУЛАМЖ АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ХҮЛЦЭХ АГУУЛАМЖААС ДАВСАН ТОХИОЛДЛЫН ТОО, станц, 2026 оны 9 дүгээр сард**

Станцын байршил	Хүхэрлэг хий (SO_2)	Азотын давхар исэл (NO_2)	Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл (CO)	Тоосонцор (PM_{10})	Тоосонцор ($PM_{2.5}$)	Озон (O3)
Нийт	-	10	-	46	20	9
Мишээл экспо	-	-	-	-	-	2
Баруун 4 зам	-	6	-	2	-	-
Тахилт	-	1	-	1	-	-
13-р хороолол	-	3	-	1	-	-
Зуун айл	-	-	-	-	-	-
Цахилгаан станц	-	-	-	-	3	-
Ургах наран хороолол	-	-	-	1	-	-
Хайлааст	-	-	-	7	-	-
Таван буудал	-	-	-	6	-	-
Богд хааны ордон музей	-	-	-	-	-	-
Шархад	-	-	-	-	-	-
Налайх	-	-	-	3	-	-
Яармаг	-	-	-	9	1	3
Нисэх	-	-	-	1	-	3
Толгойт	-	-	-	15	15	1
Зурагт	-	-	-	-	-	-
Амгалан	-	-	-	-	-	-
Дамбадаржаа	-	-	-	-	-	-
Баянхошуу	-	-	-	-	1	-

ХҮСНЭГТ 26. УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАХ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, мг/м^3 2026 оны 9 дүгээр сард

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Мишээл Экспо төв	Баруун дөрвөн зам	Тахилт	13-р хороо-лол	Зуун айл	Цахил-гаан станц	Ургах наран хороолол	Хай-лааст	Таван буудал
Хүхэрлэг хий SO_2	Дундаж	-	0.006	0.005	0.003	0.002	0.002	0.002	0.002	0.001
	Хамгийн их	-	0.014	0.015	0.010	0.005	0.005	0.006	0.003	0.002
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	30	18	22	31	28	16	13	23
Азотын давхар исэл NO_2	Дундаж	-	0.039	-	0.034	0.008	0.011	0.019	0.009	0.015
	Хамгийн их	-	0.052	-	0.047	0.013	0.022	0.024	0.013	0.020
	XXX*-с давсан %	-	3	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	-	22	31	29	16	31	17
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл, CO**	Дундаж	0.586	0.426	-	0.317	0.277	0.243	0.279	0.214	-
	Хамгийн их	1.098	0.540	-	0.391	0.386	0.919	1.587	0.283	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	16	31	-	28	31	30	16	31	-
Тоос PM_{10}	Дундаж	0.041	0.042	0.057	0.029	-	-	-	0.046	0.049
	Хамгийн их	0.076	0.071	0.091	0.05	-	-	-	0.101	0.163
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	4	7
	Хэмжилтийн тоо	30	22	22	10	-	-	-	27	29
Тоос $PM_{2.5}$	Дундаж	0.013	0.008	0.010	-	0.006	0.004	0.011	0.003	-
	Хамгийн их	0.026	0.017	0.016	-	0.009	0.024	0.016	0.011	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	18	-	22	17	16	27	-
Озон O3**	Дундаж	0.044	-	-	-	0.011	-	-	-	-
	Хамгийн их	0.084	-	-	-	0.023	-	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	85	-	-	-	93	-	-	-	-

үргэлжлэл

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт		Богд хааны ордон музей	Шар хад	Нала йх	Яар-маг	Нисэх	Толгойт	Зурагт	Дамба даржаа	Амга-лан	Баян-хошуу
Хүхэрлэг хий SO_2	Дундаж	-	0.002	0.003	0.007	-	0.005	-	-	-	-
	Хамгийн их	-	0.003	0.012	0.016	-	0.022	-	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	26	31	-	31	-	-	-	-
Азотын давхар исэл NO_2	Дундаж	0.051	0.032	0.018	0.017	-	0.016	0.020	0.019	-	-
	Хамгийн их	0.061	0.037	0.033	0.033	-	0.026	0.028	0.027	-	-
	XXX*-с давсан %	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	17	20	18	31	-	31	31	29	-	-
Нүүрс төрөгчийн дутуу исэл,CO**	Дундаж	0.371	0.249	0.217	0.526	-	0.215	0.337	-	-	-
	Хамгийн их	0.489	0.303	0.309	1.7	-	0.36	0.53	-	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	31	31	28	31	-	31	31	-	-	-
Тоос PM_{10}	Дундаж	-	0.022	0.045	0.063	0.026	0.037	0.008	0.031	-	-
	Хамгийн их	-	0.068	0.086	0.123	0.062	0.167	0.014	0.055	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	6	-	10	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	27	31	31	31	31	29	-	-
Тоос $PM_{2.5}$	Дундаж	-	0.003	0.003	0.013	0.007	0.023	0.005	0.008	0.010	0.012
	Хамгийн их	-	0.008	0.016	0.02	0.012	0.155	0.008	0.011	0.014	0.018
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	-	16	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	31	29	31	31	31	31	29	31	27
Озон O3**	Дундаж	-	0.014	0.012	0.058	0.064	0.060	0.027	0.045	-	-
	Хамгийн их	-	0.028	0.034	0.096	0.112	0.099	0.029	0.07	-	-
	XXX*-с давсан %	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
	Хэмжилтийн тоо	-	93	80	93	93	91	93	86	-	-

Туул голын усны бохирдол:

Байгаль орчны хэмжил зүйн төв лабораторийн 2026 оны 9 дүгээр сарын 23-24-ны өдөр хийсэн хэмжилтээр Туул голын усны найрлага Туул-Сонгино доод харуул цэгийн орчимд Амоны азот 1.6 дахин, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч 1.8 дахин, нитритийн нэгдэл 3.6 дахин хүлцэх хэмжээнээс давж Туул голын ус бохирдолтой хэвээр байна.

ХҮСНЭГТ 27. НИЙСЛЭЛИЙН ГАДАРГЫН УСНЫ НАЙРЛАГА,9 дүгээр сард

Үзүүлэлт		Стандарт хэмжээ	"Туул-Налайх" харуул цэг		"Туул-Сонгино доод" харуул цэг	
			Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт	Хэмжээ	Бодисын хэтрэлт
Хүчилтөрөгч	O_2	³6	10.15	1.5 дахин	9.57	1.6 дахин
Биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч	БХХ$_5$	£3	0.1	Хэвийн	5.3	1.8 дахин
Нитритийн нэгдэл	NO_2	£0.02	0.21	Хэвийн	0.78	1.6 дахин
Амоны азот	NH_4	£0.5	0.005	Хэвийн	0.072	3.6 дахин
Эрдэс фосфор	P	£0.1	0.034	Хэвийн	0.065	хэвийн

Байгаль орчны зөрчил:

Нийслэлийн хэмжээнд 2026 оны эхний 9 сард байгаль орчныг хамгаалах хууль, тогтоомжийг зөрчсөн 626 зөрчлийг илрүүлсэн байна. Илрүүлсэн нийт зөрчлийн 46.3 хувийг ан амьтны зөрчил, 25.1 хувийг ургамал, хөрсний бохирдол, 4.5 хувийг ойн зөрчил, 9.7 хувийг байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний зөрчил, 4.0 хувийг усны зөрчил, 4.0 хувийг агаар, химийн бодисын зөрчил, 3.4 хувийг газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхайн зөрчил, 3.0 хувийг бусад зөрчил эзэлж байна. Илрүүлсэн нийт зөрчилд 322.7 сая төгрөгийн торгууль ногдуулж, 1874.3 сая төгрөгийн нөхөн төлбөр ногдуулсан байна.

ХҮСНЭГТ 28. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ЗӨРЧИЛ

Илрүүлсэн зөрчил, төрлөөр	2026 I-IX		
	Үзлэг шалгалт	Илрүүлсэн зөрчил	Торгууль (мян төгрөг)
НИЙТ	626	626	322 710.0
Ой	28	28	5 850.0
Ан, амьтан	290	290	88 330.0
Газрын	-	-	-
Ус	25	25	46 680.0
Ургамал, хөрсний бохирдол	157	157	67 840.0
Агаар, химийн хорт бодис	25	25	22 000.0
Газрын хэвлий, ашигт малтмал, уул уурхай	21	21	17 900.0
Геодези зураг зүй, кадастр	-	-	-
Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	61	61	53 100.0
Бусад	19	19	21 010.0

Аюулт үзэгдэл, осол:

Нийслэл хотын нутаг дэвсгэрт 2026 оны эхний 9 сард 309 гамшиг бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 43.7 хувиар өссөн байна. Гамшгийн улмаас 52 хүн амь насаа алдаж, 502 хүнийг аварч, гамшгийн уршгийг арилгах ажилд нийт 3138.9 сая төгрөг зарцуулжээ.

2026 оны эхний 9 сард 1645 гал түймэр гарч өмнөх оны мөн үеэс 14.5 хувиар буурсан байна. Гал түймрийн улмаас 29 хүн түлэгдэж гэмтэн, 23 хүн эндсэн байна. Худал дуудлага 63 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 96.9 хувиар өссөн байна. Гал түймрийн аюулаас 1479 хүн, 402 байшин барилга, 983.3 тэрбум төгрөгийн эд хөрөнгийг аварчээ. Гал түймэр гарсан шалтгаанаар нь ангилбал санамсаргүй байдлаас 1108 (67.4%), цахилгаанаас 431(26.2%), санаатай үйлдлээр 26 (1.6%), бусад шалтгаанаар 56 (3.4%), шалтгаан тодорхойгүй 24 (1.5%) гал түймэр гарчээ.

ХҮСНЭГТ 29. ГАЛ ТҮЙМРИЙН ТОО, дүүргээр, жил бүрийн эхний 9 сард

Дүүрэг	2024 I-IX	2025 I-IX	2026 I-IX	2026 I-IX / 2025 I-IX Хувь
НИЙТ	1 212	1 925	1 645	-14.5
Багануур	16	72	52	-27.8
Багахангай	6	8	7	-12.5
Баянгол	126	176	158	-10.2
Баянзүрх	321	459	394	-14.2
Налайх	53	83	67	-19.3
Сонгинохайрхан	276	454	373	-17.8
Сүхбаатар	144	204	192	-5.9
Хан-Уул	154	283	231	-18.4
Чингэлтэй	116	186	171	-8.1

Гал түймэрт 613 гэр, орон сууц, 63 барилга байгууламж, тоног төхөөрөмж, 87 машин техник, 508 малын хашаа саравч, бусад төрлийн 374 объект өртжээ. Гал түймэрт иргэний хувийн өмчийн 1112, төрийн өмчийн 421, хувийн аж ахуйн нэгж, байгууллагын өмчийн 111 объект өртөж, нийт 3173.0 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна. Нийслэлийн Онцгой байдлын газраас 2026 оны эхний 9 сард 440 барилгын зураг төсөл, ашиглалтад хүлээн авч буй 620 барилгад хяналт тавьж ажиллажээ. Түүнчлэн 3797 айл өрх, 4375 объектод үзлэг шалгалт хийж, 16859 галын зөрчил илрүүлж, байгууллага, албан тушаалтан, иргэнд 1251 заавал биелүүлэх албан шаардлага, 1536 мэдэгдэл хүргүүлж, 184.5 сая төгрөгийн торгууль ногдуулсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Агаарын бохирдол:
Агаар мандалд нэг буюу хэд хэдэн химийн бодис дагнасан буюу хавсарсан байдлаар хүн, амьтан, ургамлын аймгийн амьдрал, ахуйн нөхцөл, үйл ажиллагаанд сөрөг нөлөөлөл үзүүлж, стандартаар тогтоосон хүлцэх хэм хэмжээнээс давсан агаар дахь бохирдуулах бодис тодорхой хугацаагаар байхыг ойлгоно.

Аюулт үзэгдэл:
Хүчтэй цасан болон шороон шуурга, ган, зуд, үер, газар хөдлөлт, цөлжилт болох, гал түймэр, хүн, мал, амьтны болон ургамлын гоц халдварт өвчин гарах, хортон мэрэгчид тархах зэргийг ойлгоно.

Гамшиг:
Аюулт үзэгдэл, техникийн холбогдолтой осол, алан хядах ажиллагаа, дэлбэрэлтийн улмаас олон хүний эрүүл мэнд, амь нас хохирох, мал, амьтан олноор хорогдох, эд хөрөнгө, хүрээлэн байгаа орчинд улс, орон нутгийн дотоод нөөц боломжоос давсан хохирол учрахыг ойлгоно.

Зөвшөөрөгдөх түвшин:
Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь физикийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх түвшинг ойлгоно.

Хүлцэх агууламж:
Хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байх агаар дахь химийн бохирдуулагчийн зөвшөөрөгдөх хэмжээг ойлгоно.

БҮЛЭГ

ТАНИЛЦУУЛГЫГ БЭЛТГЭСЭН:

	Нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүд, 2024-2026 он	
	Нийгэм, эдийн засгийн үзүүлэлтүүд, дүүргээр	
I	Эрүүл мэнд	Ө.Нандинцэцэг
II	Гэмт хэрэг	Я.Оролжидсүрэн
III	Төсөв	Д.Оюунгэрэл
IV	Хэрэглээний үнэ	Б. Элбэгдорж
V	Мал аж ахуй	З.Халиун
VI	Аж үйлдвэр	Ц.Соёл-Эрдэнэ
VII	Хотын нийтийн аж ахуй	П.Тогтохбаяр
VIII	Цаг уур, агаарын чанар, аюулт үзэгдэл, осол	П.Тогтохбаяр

НИЙСЛЭЛИЙН СТАТИСТИКИЙН ГАЗАР

ТА АСУУ, MONSTAT ХАРИУЛЬЯ!

Монгол Улсын статистикийн мэдээллийг асуугаад мэдээрэй.

- Монгол Улсын хүн ам хэд вэ?
- Манай аймгийн дундаж цалин хэд вэ?
- Инфляц хэдэн хувьтай байна?

www.1212.mn

www.ubstat.mn

АВЛИГЫН ЭСРЭГ ХАМТДАА НЭГДЬЕ!

ШУДАРГА ЁС – ХӨГЖИЛ ДЭВШИЛД

ИРГЭН БҮР ТАТГАЛЗЪЯ

БАЙГУУЛЛАГА БҮР НЭЭЛТТЭЙ БАЙЯ

АВЛИГЫН ТАЛААР МЭДЭЭЛЭХ СУВАГ

11-10
ТУСГАЙ ДУГААР

ИМЭЙЛ
contact@iaac.mn

БИЕЭР ИРЖ ӨГӨХ
Монгол Улс "Авлигатай тэмцэх газар", 5-р хороолол, Сеүлийн гудамж 41, Улаанбаатар хот 14250

ШУУДАНГААР ИЛГЭЭХ

www.ubstat.mn

www.1212.mn

ХОЛБОО БАРИХ

Хаяг: Нийслэлийн нутгийн
захиргааны байгууллагын "Б" барилга, 4 давхар
Арцатын ам,
Наадамчдын зам 1200

Утас: +(976)-11-328787
+(976)-11-327946
+(976)-11-322783
и-мэйл: ulaanbaatar@nso.mn